

ОДИТЕН ДОКЛАД

№ 0600100419

**за извършен одит на отчета за изпълнението на бюджета
на Националната здравноосигурителна каса за 2018 г.**

Настоящият окончателен одитен доклад е приет с Решение № 324 от 11.09.2019 г.
на Сметната палата (Протокол № 32)

СЪДЪРЖАНИЕ

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА	3
Част първа	4
РЕЗЮМЕ	4
Част втора	7
ВЪВЕДЕНИЕ	7
1. Основание за извършване на одита	7
2. Информация за одитираната организация	7
3. Одитиран период.....	7
4. Предмет на одита.....	7
5. Цели на одита.....	8
6. Обхват на одита	8
7. Критерии за оценка	8
8. Одитни стандарти, приложени при одита.....	8
Част трета	9
КОНСТАТАЦИИ	9
I. Изготвяне, одобряване и представяне на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2018 г.	9
II. Структуриране и съдържание на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2018 г.	10
III. Отчитане изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г.	10
1. Приходи и трансфери.....	13
1.1. Здравноосигурителни приходи	14
1.2. Неданъчни приходи.....	18
1.3. Получени трансфери от Министерство на здравеопазването	18
1.4. Получени средства от Агенция за социално подпомагане по § 9 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2018 г.	19
2. Разходи и трансфери	19
2.1. Разходи	20
2.1.1. Текущи разходи	20
2.1.2. Придобиване на нефинансови активи	29
2.1.3. Резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи.....	30
2. Предоставени трансфери на Националната агенция за приходите по чл. 24, т. 6 от ЗЗО и към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК	30
3. Бюджетно салдо.....	31
Част четвърта	31
ЗАКЛЮЧЕНИЕ	31
Част пета	32
ОТГОВОРИ НА ОДИТИРАНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ	32
Опис на приложенията към одитен доклад № 0600100419.....	33
Приложение № 1	34
ОПИС НА ОДИТНИТЕ ДОКАЗАТЕЛСТВА КЪМ ОДИТЕН ДОКЛАД № 0600100419	40

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

АСП	Агенция за социално подпомагане
БМП	Болнична медицинска помощ
ЗБНЗОК	Закон за бюджета на Националната здравноосигурителна каса
ЗЗ	Закон за здравето
ЗЗО	Закон за здравното осигуряване
ЗПФ	Закон за публичните финанси
ЛП	Лекарствени продукти
МДД	Медико-диагностични дейности
МИ	Медицински изделия
МЗ	Министерство на здравеопазването
МС	Министерски съвет
МСВОИ	Международни стандарти на върховните одитни институции
МФ	Министерство на финансите
НАП	Национална агенция за приходите
НЗОК	Национална здравноосигурителна каса
НС на НЗОК	Надзорен съвет на Националната здравноосигурителна каса
ПЗР	Преходни и заключителни разпоредби
ПИМП	Първична извънболнична медицинска помощ
СИМП	Специализирана извънболнична медицинска помощ

Част първа РЕЗЮМЕ

Извършен е одит на отчета за изпълнението на бюджета на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) за 2018 г.

Националната здравноосигурителна каса е юридическо лице със седалище град София и осъществява задължителното здравно осигуряване, което включва управление и разходване на средствата от задължителни здравноосигурителни вноски за заплащане на здравни дейности. Органи на управление на НЗОК са Надзорният съвет (НС) и управителят на НЗОК. Националната здравноосигурителна каса изготвя бюджет, който е финансов план за набиране и разходване на паричните средства, отделен е от държавния бюджет и се приема с годишен Закон за бюджета на НЗОК (ЗБНЗОК).

За постигане целите на одита са изследвани процесите по изготвяне, одобряване, структуриране и съдържание на отчета и отчитане изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. и състоянието на системите за финансово управление и контрол (СФУК) в тях, които са оценени спрямо изискванията на правната рамка; както и степента на изпълнение на показателите по отчета спрямо утвърдените със ЗБНЗОК за 2018 г. и предходния отчетен период.

При одита е установено:

Спазени са изискванията на правната рамка относно изготвянето и одобряването от НС на НЗОК на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г.

От управителя на НЗОК е представен отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. (на електронен носител) в Сметната палата в нормативно определения срок.

Не е спазено изискването на чл. 30, ал. 1 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО) за внасянето на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. от управителя на НЗОК чрез министъра на здравеопазването и Министерски съвет (МС) в Народното събрание, не по-късно от 30.06.2019 г.

Към датата на извършване на одита отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г., както и отчетите за периода 2012 г. – 2018 г., не са приети с решения на Народното събрание, с което не е спазена разпоредбата на чл. 30, ал. 2 от ЗЗО.

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. съответства по структура и съдържание на ЗБНЗОК за 2018 г. Отразените в отчета приходи, разходи и трансфери съответстват на нормативно определените.

В ЗБНЗОК за 2018 г.¹ са планирани приходи от здравноосигурителни вноски, трансфери за здравно осигуряване, неданъчни приходи и трансфери от Министерство на здравеопазването (МЗ) в общ размер на 3 859 978 хил. лв. Отчетените приходи и трансфери са в размер на 3 948 070 хил. лв., което е с 88 092 хил. лв. (2,3 на сто) повече от заложеното в ЗБНЗОК за 2018 г.

За 2018 г. общият размер на получените приходи и трансфери е с 366 574 хил. лв. (10,2 на сто) повече спрямо 2017 г.

Отчетените приходи от здравноосигурителни вноски в размер на 2 633 268 хил. лв. са с 3 на сто повече от планираните със ЗБНЗОК за 2018 г. Преизпълнението на приходите от здравноосигурителните вноски е преразпределено за здравноосигурителните плащания с решение на НС на НЗОК.

Трансферите за здравно осигуряване за 2018 г. са в размер на 1 262 186 хил. лв., което е 100 на сто спрямо приетите със ЗБНЗОК за 2018 г. и представляват 32 на сто от общо отчетените приходи и трансфери.

Неданъчните приходи са с 3 116 хил. лв. повече от планираните със ЗБНЗОК за 2018 г. – 17 500 хил. лв.

¹ обн., ДВ, бр. 101 от 19.12.2017 г., изм. ДВ, бр. 103 от 28.12.2017 г.

Отчетените получени трансфери от МЗ за финансиране на разходите са в размер на 32 000 хил. лв. и са разпределени за: лекарствени продукти (ЛП) – ваксини и дейности по прилагането им за здравните дейности по чл. 82, ал. 2, т. 3 от Закона за здравето (ЗЗ); дейности за здравно неосигурени лица, включващи: комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически и психиатрични заболявания; интензивно лечение; дейности по чл. 82, ал. 1, т. 2 от ЗЗ; сумите по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО.

От Агенцията за социално подпомагане (АСП) по реда на § 9 от Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) на ЗБНЗОК за 2018 г. са получени целеви средства в размер на 4 837 хил. лв., които не са планирани в ЗБНЗОК за 2018 г. и не са включени в отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г.

Със средствата от приходите и трансферите се покриват разходите за: здравноосигурителни плащания за отделните видове медицинска помощ, договаряна с изпълнителите, сключили договори с НЗОК; издръжка на административните дейности по здравното осигуряване; такса за обслужване събирането на здравноосигурителни вноски от Националната агенция за приходите (НАП); медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност; закупуване на медицински дейности, включително осигуряването на лекарствени продукти и медицински изделия (МИ) за тях, определени в закона за бюджета на НЗОК за съответната календарна година и други разходи.

Със ЗБНЗОК за 2018 г. са определени разходи и трансфери в размер на 3 859 978 хил. лв., а отчетените са 3 937 127 хил. лв., което е със 77 149 хил. лв. (2 на сто) повече от планираните със закона.

Спрямо 2017 г. е отчетено увеличение на средствата със 365 794 хил. лв. или 10,2 на сто.

В изпълнение на ЗБНЗОК за 2018 г. и в рамките на своите правомощия от НС на НЗОК, с 5 решения, са одобрени компенсирани промени² по показателите за разходите по бюджета в посока увеличение на средствата за здравноосигурителни плащания със 189 068 хил. лв. и общо увеличение на приходите, разходите и трансферите със 78 297 хил. лв.

За текущи разходи със ЗБНЗОК за 2018 г. са предвидени 3 735 841 хил. лв., които включват разходи за: персонал; издръжка на административните дейности; здравноосигурителни плащания и плащания от получени трансфери от МЗ за финансиране на разходите, извършени от НЗОК за лекарствени продукти – ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2, т. 3 от ЗЗ; дейности за здравнонеосигурени лица, включващи: дейности по комплексно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически и психиатрични заболявания; интензивно лечение; дейности за здравнонеосигурени жени по чл. 82, ал. 1, т. 2 от ЗЗ и плащания за покриване на разликата между потребителска такса, дължима от пенсионери при посещения при лекар и лекар по дентална медицина.

Отчетените текущи разходи са в размер на 3 930 881 хил. лв. (в т.ч. 93 038 хил. лв. трансфер към ведомствени болници) и са с 5,22 на сто повече от планираните със ЗБНЗОК за 2018 г.

Отчетените за 2018 г. разходи за здравноосигурителни плащания са в общ размер на 3 850 816 хил. лв. (в т.ч. 93 038 хил. лв. трансфер към ведомствени болници) и представляват 97,8 на сто от общо отчетените разходи и трансфери.

С най-голям относителен дял в общия размер на здравноосигурителни плащания са разходите за болнична медицинска помощ (БМП) - 48,9 на сто, следвани от разходите за лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели и за домашно лечение – 19,9 на сто, разходите за лекарствени продукти за лечение на

² съгласно чл. 115 от Закона за публичните финанси

злокачествени заболявания в условията на БМП– 9,4 на сто, за специализирана извънболнична медицинска помощ (СИМП)– 6 на сто.

Планираните със ЗБНЗОК за 2018 г. здравноосигурителни плащания за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, в резултат на извършените промени по бюджета на НЗОК, са увеличени с 619 хил. лв., като отчетените средства в размер на 73 602 хил. лв. са с 0,8 на сто повече от планираните със закона. Въпреки изплащането на цялата предвидена със ЗБНЗОК за 2018 г. сума и допълнителното увеличение от извършените корекции, задълженията за здравноосигурителни плащания по искове на други държави за възстановяване на извършени от тях разходи за обезщетения на здравноосигурени лица продължават да нарастват.

Отчетените плащания от трансфери от МЗ са 32 145 хил. лв. (в т.ч. 64 хил. лв. трансфер за ведомствени болници), което представлява с 34 на сто повече от предвидените със ЗБНЗОК за 2018 г. средства.

За придобиване на нефинансови активи в ЗБНЗОК за 2018 г. са предвидени 5 000 хил. лв. Отчетените разходи са 1 640 хил. лв. или 33 на сто от планираните със закона.

През 2018 г. средствата от резерва по бюджета на НЗОК в размер на 114 554 хил. лв., са разходвани за здравноосигурителни плащания в съответствие с нормативните изисквания.

През 2018 г. са отчетени предоставени трансфери на НАП по чл. 24, т. 6 от ЗЗО и към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК в размер на 97 621 хил. лв., от които 4 583 хил. лв. - трансфери към НАП за такса за обслужване събирането на здравноосигурителни вноски. За администриране на публични средства НАП събира такса единствено от НЗОК, което я поставя в неравностойно положение спрямо останалите обществени и частни осигурителни фондове.

Приетият бюджет на НЗОК за 2018 г. е с балансирано бюджетно салдо.

В края на годината е отчетено положително бюджетно салдо в размер на 10 943 хил. лв.

Изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. е отчетено в съответствие с показателите на ЗБНЗОК за 2018 г.

През одитирания период състоянието на системите за финансово управление и контрол в изследваната област е добро.

Част втора ВЪВЕДЕНИЕ

1. Основание за извършване на одита

Одитът е осъществен на основание чл. 5, ал. 1, т. 4, във връзка с чл. 6, ал. 5 и чл. 38, ал. 1 от Закона за Сметната палата, одитна задача № 300 от Програмата за одитната дейност на Сметната палата за 2019 г. и в изпълнение на Заповед № ОД-06-01-004 от 10.05.2019 г. на заместник-председател на Сметната палата - Тошко Тодоров.

2. Информация за одитираната организация

Националната здравноосигурителна каса е юридическо лице със седалище в гр. София и се състои от централно управление, 28 районни³ здравноосигурителни каси и техни поделения.⁴

Националната здравноосигурителна каса осъществява задължителното здравно осигуряване, което включва управление и разходване на средствата от задължителни здравноосигурителни вноски за закупуване на здравни дейности. Задължителното здравно осигуряване предоставя пакет от здравни дейности, гарантирани от бюджета на НЗОК.⁵

Бюджетът на НЗОК е основен финансов план за набиране и разходване на паричните средства на задължителното здравно осигуряване и е отделен от държавния бюджет.⁶ Приема се със ЗБНЗОК за съответната година и отчета за изпълнението му се приема от Народното събрание.

Органи на управление на НЗОК са Надзорният съвет и управителят.⁷ Съгласно ЗЗО управителят на НЗОК организира и ръководи оперативно дейността на НЗОК в съответствие със закона, правилника за устройството и дейността на НЗОК и решенията на Надзорния съвет, който осъществява контрол върху оперативната дейност на управителя по изпълнението на бюджета и дейността на НЗОК.

Управителят на НЗОК е първостепенен разпоредител⁸ със средствата на НЗОК.

За одитирания период отговорност за управленските решения по смисъла на чл. 6, ал. 1 от Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор носят проф. д-р Камен Плочев – управител на НЗОК от 01.08.2017 г.⁹ до 20.06.2018 г.¹⁰, д-р Йорданка Пенкова – вр.и.д. управител на НЗОК от 25.05.2018 до 23.07.2018 г.¹¹ и д-р Дечо Дечев – управител на НЗОК от 24.07.2018 г.¹²

3. Одитиран период

Одитираният период е от 01.01.2018 г. до 31.12.2018 г.

4. Предмет на одита

Предмет на одита е отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г.

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК се изготвя от управителя на НЗОК, одобрява се от НС на НЗОК и се внася от управителя на НЗОК чрез министъра на здравеопазването в МС¹³ и чрез министъра на здравеопазването и МС в Народното

³ ПМС № 240 от 21.11.2000 г. за утвърждаване списък на поделенията на районните здравноосигурителни каси със седалища по общини, обн., ДВ, бр. 97 от 28.11.2000 г.

⁴ чл. 6, ал. 1 и ал. 2 от ЗЗО

⁵ чл. 2, ал. 1 от ЗЗО

⁶ чл. 22, ал. 1 от ЗЗО

⁷ чл. 6, ал. 3 от ЗЗО

⁸ чл. 28 от ЗЗО

⁹ Решение на Народното събрание от 28.07.2017 г., обн., ДВ, бр. 62 от 01.08.2017 г.

¹⁰ Решение на Народното събрание от 20.06.2018 г., обн., ДВ, бр. 52 от 22.06.2018 г.

¹¹ Решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-46/25.06.2018 г.

¹² Решение на Народното събрание от 20.07.2018 г., обн., ДВ, бр. 61 от 24.07.2018 г.

¹³ чл. 19, ал. 7, т. 8 от ЗЗО

събрание¹⁴. Представя се в Сметната палата за изготвяне на доклад със становище, които се внасят в Народното събрание¹⁵.

За одитирания период размерът на отчетените приходи и трансфери в отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2018 г. възлизат на 3 948 070 хил. лв., а на разходите и трансферите – 3 937 127 хил. лв.

5. Цели на одита

5.1. Да се установи съответствието на изготвянето, одобряването, структурирането и съдържанието на отчета и отчитането на изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. с изискванията на правната рамка.

5.2. Да се установи състоянието на СФУК в изследваната област.

5.3. Да се анализира отчетеното изпълнение на бюджета на НЗОК за 2018 г.

6. Обхват на одита

Одитната задача обхваща:

6.1. Изготвяне, одобряване и представяне на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2018 г.

6.2. Структуриране и съдържание на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2018 г.

6.3. Отчитане изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г.

Не са дефинирани ограничения в обхвата на одита.

7. Критерии за оценка

При одита на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. са приложени следните критерии за оценка:

7.1. Съответствие на процеса по изготвяне, одобряване и представяне на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. с изискванията на правната рамка.

7.2. Съответствие на структурирането и съдържанието на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. с изискванията на правната рамка.

7.3. Степен на изпълнение на показателите по отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. спрямо утвърдените със ЗБНЗОК за 2018 г. и предходния отчетен период.

7.4. Съответствие на системите за финансово управление и контрол с изискванията на правната рамка.

8. Одитни стандарти, приложени при одита

Одитът е изпълнен в съответствие с Международните стандарти на върховните одитни институции (МСВОИ) 100 Основни принципи на одита в публичния сектор, МСВОИ 400 Основни принципи на одита за съответствие и МСВОИ 4000 Стандарт за одит за съответствие.

¹⁴ чл. 30, ал. 1 от ЗЗО

¹⁵ чл. 6, ал. 5 и чл. 56 от Закона за Сметната палата

Част трета КОНСТАТАЦИИ

І. Изготвяне, одобряване и представяне на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2018 г.

Съгласно ЗЗО¹⁶ управителят на НЗОК изготвя годишен отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК и го внася в Надзорния съвет за разглеждане и одобрение¹⁷.

Одобреният от Надзорния съвет отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК се внася от управителя:

- а) чрез министъра на здравеопазването в Министерски съвет;¹⁸
- б) чрез министъра на здравеопазването и МС в Народното събрание не по-късно от 30 юни следващата година.¹⁹

Националната здравноосигурителна каса представя в Сметната палата отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК в 7-дневен срок от одобряването му.²⁰ Отчетът за изпълнение на бюджета на НЗОК се приема с решение на Народното събрание, което се публикува в Държавен вестник.²¹

По време на одита е установено:

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. е изготвен от служители в дирекция „Бюджет и финансови параметри“, съгласуван е от директора на дирекцията, главния секретар и подуправителя на НЗОК и е представен с докладна записка на управителя.²²

Изготвеният и подписан отчет е внесен от управителя в НС на НЗОК за разглеждане и одобрение.²³ С решение²⁴ Надзорният съвет одобрява отчета и възлага на управителя на НЗОК да внесе отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. в срок до 30 юни чрез министъра на здравеопазването и МС в Народното събрание.

С писмо²⁵ управителят на НЗОК внася годишния отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. чрез министъра на здравеопазването в Министерски съвет.²⁶

Към датата на извършване на одита, отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. не е приет от Народното събрание, както и отчетите за периода 2012 г. – 2017 г., с което не е спазена разпоредбата на чл. 30, ал. 2 от ЗЗО.²⁷

Приетият от НС на НЗОК отчет не е внесен от управителя на НЗОК чрез министъра на здравеопазването и Министерски съвет в Народното събрание не по-късно от 30.06.2019 г., с което не е изпълнена разпоредбата на чл. 30, ал. 1 от ЗЗО и решението²⁸ на НС на НЗОК от 17.06.2019 г.

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. е представен²⁹ (на електронен носител) в Сметната палата от управителя на НЗОК в законоустановения седемдневен срок от приемането му от Надзорния съвет.³⁰

¹⁶ чл. 19, ал. 7, т. 4 от ЗЗО

¹⁷ чл. 15, ал. 1, т. 4 от ЗЗО

¹⁸ чл. 19, ал. 7, т. 8 от ЗЗО

¹⁹ чл. 30, ал. 1 от ЗЗО

²⁰ чл. 56, ал. 1 от Закона за Сметната палата

²¹ чл. 30, ал. 2 от ЗЗО

²² Одитно доказателство № 1

²³ Одитно доказателство № 2

²⁴ <https://www.nhif.bg/page/75>, Решение № РД-НС-04-50/17.06.2019 г.

²⁵ Писмо изх. № 04-04-247/17.06.2019 г.

²⁶ Одитно доказателство № 3

²⁷ Одитно доказателство № 4

²⁸ Решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-50/17.06.2019 г.

²⁹ Писмо изх. № 05-00-12/19.06.2019 г.

³⁰ Одитно доказателство № 6

При изготвянето, одобряването и представянето на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2018 г. са спазени нормативните изисквания, с изключение на неспазване разпоредбата на чл. 30, ал. 1 и ал. 2 от ЗЗО за внасяне на отчета чрез министъра на здравеопазването и Министерски съвет в Народното събрание и приемане с решение от Народното събрание.

II. Структуриране и съдържание на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2018 г.

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. е изготвен съгласно структурата и съдържанието на ЗБНЗОК за 2018 г., в изпълнение на заповед³¹ на управителя на НЗОК, в следните раздели: увод; изпълнение на бюджета на НЗОК по приходи и трансфери - всичко; изпълнение на бюджета на НЗОК по разходи и трансфери - всичко; бюджетно салдо (дефицит/излишък) и заключение.

Отчетът съдържа анализи на закупените през 2018 г. здравни дейности и продукти, с извършените през годината здравноосигурителни плащания, като същите са съпоставени с данни от предходната година.

Отчетът е изготвен след приключване на процедурата по съставяне и отчитане на годишния финансов отчет на НЗОК за 2018 г.

Отчетените приходи, разходи и трансфери, отразяват финансовите резултати от дейността на НЗОК и са структурирани в отчета по показатели на ЗБНЗОК за 2018 г. В отчета е извършен сравнителен анализ на изпълнението на приходите, разходите и трансферите, спрямо планираните за 2018 г. и отчетените за 2017 г.

В изготвения отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. приходите и получените трансфери и разходите и предоставените трансфери са отразени по параграфи по Единната бюджетна класификация за 2018 г. за отчитане на бюджета.

Отчетените приходи, разходи и трансфери по бюджета на НЗОК отговарят на нормативно определените в чл. 23 и чл. 24 от ЗЗО.

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. съответства на структурата и показателите на ЗБНЗОК за 2018 г. Отчетените приходи, разходи и трансфери съответстват на нормативно определените в ЗЗО.

III. Отчитане изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г.

Със ЗБНЗОК за 2018 г. са планирани приходи и трансфери, и разходи и трансфери в размер на 3 859 978 хил. лв. Бюджетът на НЗОК е планиран с балансирано бюджетно салдо.

За одитирания период размерът на отчетените приходи и трансфери е 3 948 070 хил. лв., на разходите и трансферите е 3 937 127 хил. лв., като в резултат е отчетено положително бюджетно салдо в размер на 10 943 хил. лв.

В ЗЗО е регламентирано, че Надзорният съвет взема решения за използване на средствата от резерва на НЗОК.³² Със средствата от резерва се плащат разходи в случай на значителни отклонения от равномерното разходване на средствата за здравноосигурителни плащания.³³ Надзорният съвет на НЗОК, по предложение на управителя на НЗОК, може да одобрява компенсирани промени между показателите за разходите и предоставените трансфери за осигуряване на здравноосигурителни плащания.³⁴ Резервът за непредвидени и неотложни разходи по бюджета на НЗОК се

³¹ Одитно доказателство № 5

³² чл. 15, ал. 1, т. 7 от ЗЗО

³³ чл. 26, ал. 2 от ЗЗО

³⁴ чл. 115, ал. 1 от ЗПФ

разходва по решение на Надзорния съвет само за здравноосигурителни плащания.³⁵ Преизпълнението на приходите от здравноосигурителни вноски и неданъчни приходи може да се ползва като източник за допълнителни здравноосигурителни плащания над утвърдените разходи и предоставени трансфери по бюджета на НЗОК по решение на НС на НЗОК.³⁶

От държавния бюджет чрез бюджета на МЗ може да се получават по бюджета на НЗОК целеви субсидии за изпълнение на задължения, които произтичат от прилагането на правилата за координация на системите за социална сигурност,³⁷ извън заложените с чл. 1, ал. 1 от ЗБНЗОК за 2018 г., и са за обезщетения в натура извън медицинската помощ, определена с чл. 45 от ЗЗО.³⁸ С извършените разходи за тези обезщетения се завишават сумите за други здравноосигурителни плащания³⁹ за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност.⁴⁰

През 2018 г. с 5 решения⁴¹ на Надзорния съвет и с 12 докладни записки,⁴² утвърдени от управителя на НЗОК, са извършени корекции на бюджета на НЗОК, като е използван планирания резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи в размер на 114 554 хил. лв.⁴³

а) С решение⁴⁴ на Надзорния съвет от 26.10.2018 г. са освободени средства от резерва в размер на 39 100 хил. лв., с които са увеличени средствата за здравноосигурителните плащания за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги, за извършване на дължимите плащания за м. октомври 2018 г.

б) С решение⁴⁵ на НС на НЗОК от 29.11.2018 г. са освободени средства от резерва в размер на 27 769 хил. лв. От тях 23 700 хил. лв. са пренасочени за здравноосигурителни плащания за лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната и за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги, в т.ч. 10 500 хил. лв. за лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната и 13 200 хил. лв. за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги, както и 4 069 хил. лв. за здравноосигурителни плащания за медицински изделия, прилагани в болничната медицинска помощ.

в) Останалите средства от резерва за непредвидени и неотложни разходи в размер на 47 685 хил. лв. са освободени с решение⁴⁶ на НС на НЗОК от 18.12.2018 г., като 8 237 хил. лв. са предоставени за специализирана извънболнична медицинска помощ (вкл. за комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение), 443 хил. лв. за медико-

³⁵ чл. 116 от ЗПФ

³⁶ §1 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2018 г.

³⁷ чл. 23, ал. 1, т. 9 от ЗЗО

³⁸ § 3 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2018 г.

³⁹ чл. 1, ал. 2, редове 1, 1.1.3, 1.1.3.8 и 1.1.3.8.1. от ЗБНЗОК за 2018 г.

⁴⁰ § 3 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2018 г.

⁴¹ Решения №№ РД-НС-04-32/14.05.2018 г.; РД-НС-04-49/27.07.2018 г.; РД-НС-04-63/26.10.2018 г.; РД-НС-04-68/29.11.2018 г.; РД-НС-04-77/18.12.2018 г.

⁴² Докладни записки №№ 21-01-342/13.02.2018 г.; 21-01-563/14.03.2018 г.; 21-01-761/13.04.2018 г.; 21-01-999/15.05.2018 г.; 21-01-1199/13.06.2018 г.; 21-1462/12.07.2018 г.; 21-01-1680/13.08.2018 г.; 21-01-1853/17.09.2018 г.; 21-01-2054/12.10.2018 г.; 21-01-2254/09.11.2018 г.; 21-01-2472/12.12.2018 г.; 21-01-2596/31.12.2018 г.

⁴³ Одитно доказателство № 7; Приложение № 1

⁴⁴ Решение № РД-НС-04-63/26.10.2018 г.

⁴⁵ Решение № РД-НС-04-68/29.11.2018 г.

⁴⁶ Решение № РД-НС-04-77/18.12.2018 г.

диагностична дейност (МДД) и 39 005 хил. лв. за здравноосигурителни плащания за болнична медицинска помощ. Със същото решение:

ва) са извършени и вътрешнокомпенсирани промени за насочване на прогнозните остатъци на средствата към 31.12.2018 г. в размер на 16 199 хил. лв. за осигуряване на допълнителни средства за здравноосигурителни плащания за БМП, при намаление на: разходите за персонал с 384 хил. лв., издръжката на административните дейности с 817 хил. лв., здравноосигурителните плащания за първична извънболнична медицинска помощ (ПИМП) с 294 хил. лв., за дентална помощ с 11 378 хил. лв., за медицински изделия, прилагани в болничната медицинска помощ със 165 хил. лв., и разходите за придобиване на нефинансови активи с 3 161 хил. лв.;

вб) е определено да се реализират⁴⁷ здравноосигурителни плащания в размер на 70 151 хил. лв. от преизпълнението на планираните приходи, като е отчетено увеличение за:

- лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната и за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги с 67 343 хил. лв., в т.ч. 38 087 хил. лв. за лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели, за домашно лечение на територията на страната и 29 256 хил. лв. за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги;

- болнична медицинска помощ с 2 190 хил. лв.;

- други здравноосигурителните плащания, в т.ч. за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност с 619 хил. лв.

г) С решения на НС на НЗОК от 14.05.2018 г. и 27.07.2018 г. са извършени вътрешно-компенсирани промени по разпределението на средствата за извършване на плащания от трансферите на МЗ, като са увеличени общо:

га) с 1 430 хил. лв. средствата за лекарствени продукти-ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2, т. 3 от ЗЗ за сметка на намаление на сумите по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО;

гб) с 320 хил. лв. средствата за дейностите за здравно неосигурени лица, включващи: комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически и психиатрични заболявания; интензивно лечение, за сметка на намаление на разходите за дейности за здравно неосигурени жени по чл. 82, ал. 1, т. 2 от ЗЗ;

д) На основание § 2, ал. 4 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2018 г., след периодично отчитане на извършените плащания, от управителят на НЗОК са утвърдени промени по показателите за плащания от трансфери от МЗ, като са разпределени средства в размер на 8 145 хил. лв., представляващи надвишението на планираните⁴⁸ приходи от трансфери от МЗ, като 1 576 хил. лв. са за лекарствени продукти – ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2, т. 3 от ЗЗ; 656 хил. лв. са за дейности за здравно неосигурени лица, включващи: комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически и психиатрични заболявания; интензивно лечение; 2 215 хил. лв. са за дейности за здравно неосигурени жени по чл. 82, ал. 1, т. 2 от ЗЗ и 3 698 хил. лв. са за суми по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО;

е) Във връзка с изпълнение на проект⁴⁹ „Осигуряване на електронен обмен на социалноосигурителна информация между България и ЕС“ за сметка на бюджета на НЗОК са изплатени 22 730 лв., средства по проекта, отчетени като трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС. По реда на ЗПФ⁵⁰ и Указания на МФ ДДС № 01/22.01.2018 г.⁵¹

⁴⁷ по реда на § 1 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2018 г.

⁴⁸ чл. 1, ал. 1, ред 3 от ЗБНЗОК за 2018 г.

⁴⁹ № 2016-BG-IA-0031

⁵⁰ чл. 144 от ЗПФ

с утвърдени⁵² промени от Управителя на НЗОК разходите за персонал и за придобиване на нефинансови активи са намалени съответно с 350 лв. и с 22 380 лв., за сметка на увеличение на разходите по § „Трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС“.

ж) С утвърдени компенсирани промени⁵³ от управителя на НЗОК на основание § 4 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2018 г. и Указания на МФ ДР № 1 от 11.01.2018 г.⁵⁴ разходите по „Предоставени трансфери на НАП по чл. 24, т. 6 от ЗЗО и към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК“ са увеличени с 93 038 хил. лв., представляващи отчетените като трансфери средства, заплащани по договори, сключени между разпоредители с бюджет и НЗОК (ведомствени болници).

Корекциите на бюджета на НЗОК за 2018 г. са извършени при спазване на нормативните изисквания.

1. Приходи и трансфери⁵⁵

Приходите на НЗОК се набират от: осигурителни вноски; трансфери от държавния бюджет за осигурителни вноски на лицата по чл. 40, ал. 1, т. 4 и т. 8, ал. 2 и ал. 3 от ЗЗО; лихви и приходи от управление на имущество; приходи, регламентирани с други закони в полза на здравното осигуряване; възстановени осигурителни разходи; глоби и наказателни лихви; такси, определени с тарифа на МС; ликвидационни дялове от търговски дружества; целеви субсидии от държавния бюджет за изпълнение на задължения, които произтичат от прилагането на правилата за координация на системите за социална сигурност; дарения и завещания; други източници, включително субсидии (трансфери) от държавния бюджет, в т.ч. и чрез бюджета на МЗ по чл. 82, ал. 1, т. 2 и ал. 2, т. 3 от ЗЗ⁵⁶ и по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО.

Със ЗБНЗОК за 2018 г. са планирани приходи и трансфери в размер на 3 859 978 хил. лв., в т. ч. здравноосигурителни приходи на обща стойност 3 818 478 хил. лв., включващи здравноосигурителни вноски - 2 556 292 хил. лв. и трансфери за здравно осигуряване - 1 262 186 хил. лв.; неданъчни приходи - 17 500 хил. лв. и получени трансфери от МЗ - 24 000 хил. лв., които са в съответствие с разпоредбите на ЗЗО.

По реда на § 1 и § 2 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2018 г. приходите и трансферите са увеличени общо със 78 297 хил. лв. и са отчетени 3 948 070 хил. лв. приходи и трансфери – всичко.⁵⁷

В следващата графика е представена динамиката на общите приходи и трансфери, за периода 2014 г. - 2018 г.⁵⁸

⁵¹ за изготвянето и представянето през 2018 г. на месечните отчети за касовото изпълнение на бюджетите, на сметките за средства от Европейския съюз и на сметките за чужди средства

⁵² На основание чл. 117, ал. 3 от ЗПФ

⁵³ Докладни записки №№ 21-01-342/13.02.2018 г.; 21-01-563/14.03.2018 г.; 21-01-761/13.04.2018 г.; 21-01-999/15.05.2018 г.; 21-01-1199/13.06.2018 г.; 21-1462/12.07.2018 г.; 21-01-1680/13.08.2018 г.; 21-01-1853/17.09.2018 г.; 21-01-2054/12.10.2018 г.; 21-01-2254/09.11.2018 г.; 21-01-2472/12.12.2018 г.; 21-01-2596/31.12.2018 г.

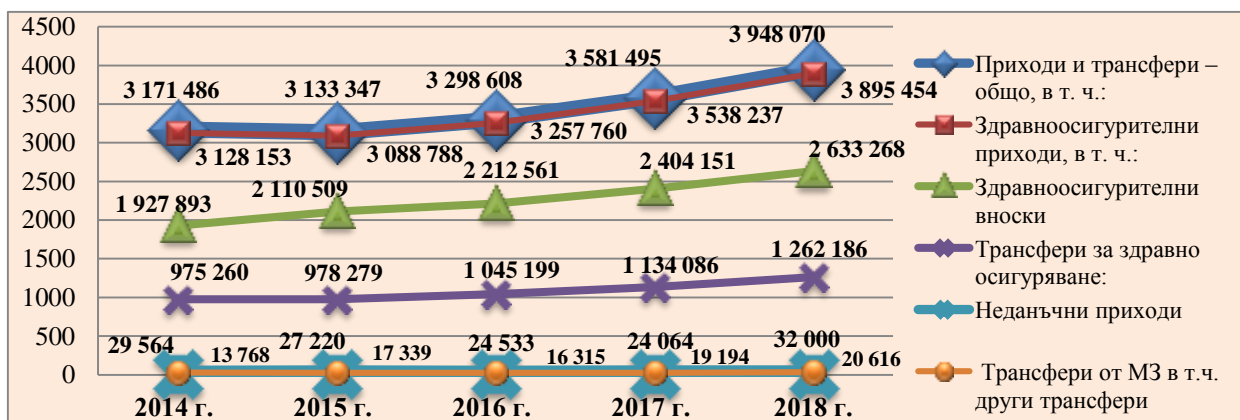
⁵⁴ относно изпълнението на държавния бюджет и на сметките за средства от Европейския съюз за 2018 г.

⁵⁵ Одитни доказателства №№ 1, 7 и 8

⁵⁶ чл. 23 от ЗЗО

⁵⁷ Одитно доказателство № 8

⁵⁸ Одитно доказателство № 8

Източник: Отчети за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2014 г. – 2018 г. (в хил. лв.)

За 2018 г. общият размер на получените приходи и трансфери е с 366 575 хил. лв., или 10,2 на сто повече спрямо 2017 г. и със 776 584 хил. лв. или 24,5 на сто повече от тези получени през 2014 г.

1.1. Здравноосигурителни приходи

Здравноосигурителните приходи се формират от здравноосигурителни вноски от различни категории осигурени лица⁵⁹ и трансфери за здравно осигуряване.⁶⁰

Планираните в ЗБНЗОК за 2018 г. здравноосигурителни приходи са в размер на 3 818 478 хил. лв. Отчетените средства в размер на 3 895 454 хил. лв., са със 76 976 хил. лв. повече от планираните със закона.

Делът на отчетените здравноосигурителни приходи, съпоставен към общия размер на отчетените приходи и трансфери, за периода 2014 г. – 2018 г., се изменя както следва: за 2014 г. и 2015 г. са 98,6 на сто, за 2016 г. и 2017 г. - 98,8 на сто. и за 2018 г. са 98,7 на сто. Отчетените през 2018 г. здравноосигурителни приходи са с 357 217 хил. лв. (10,1 на сто) повече от отчетените през 2017 г. и със 767 301 хил. лв. (24,5 на сто) повече от 2014 г.

Източник: Отчети за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2014 г. – 2018 г.

1.1.1. Приходи от здравноосигурителни вноски

Здравноосигурителните вноски се дължат от: работодатели за работници и служители, работници и служители (лична вноска), самонаети (самоосигуряващи се лица) и други категории осигурени лица.⁶¹

През 2018 г. размерът на задължителната здравноосигурителна вноска, определена в ЗБНЗОК⁶², е 8 на сто при запазване на съотношението 60:40 между осигуряващия и

⁵⁹ вноски за работници и служители от работодатели; вноски от работници и служители – лична вноска; вноски от самонаети; вноски от други категории осигурени лица

⁶⁰ чл. 40, ал. 1, ал. 2 и ал. 3 от ЗЗО

⁶¹ чл. 40 от ЗЗО

⁶² чл. 2 от ЗБНЗОК за 2018 г.

осигурения или 4,8 на сто за сметка на осигуряващия, 3,2 на сто за сметка на осигуреното лице и 8 на сто за самоосигуряващо се лице.

При планирани със ЗБНЗОК за 2018 г. здравноосигурителни вноски в размер на 2 556 292 хил. лв., са отчетени 2 633 268 хил. лв., което е с 3 на сто повече от планираните.

Отчетените приходи от здравноосигурителни вноски за 2018 г. са с 229 117 хил. лв. или 9,5 на сто повече от отчетените през 2017 г. Спрямо 2014 г. увеличението на здравноосигурителните вноски е със 705 375 хил. лв. или 36,6 на сто.

Делът на отчетените здравноосигурителни вноски, съпоставен към здравноосигурителните приходи, за периода 2014 г. – 2018 г., се изменя както следва: за 2014 г. са 61,6 на сто, за 2015 г. - 68,3 на сто, за 2016 г. и 2017 г. - 67,9 на сто и 67,6 на сто за 2018 г.

От отчетените здравноосигурителни вноски за 2018 г., с най-голям дял са вноските за работници и служители от работодатели – 56,8 на сто, следвани от личната вноска от работници и служители – 33,2 на сто, вноските от самоосигуряващи се лица – 6,3 на сто и вноските от други категории осигурени лица са 3,7 на сто.

В следващата графика е показана динамиката на отчетените здравноосигурителни вноски по показатели за периода 2014 г. – 2018 г.

Източник: Отчети за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2014 г. - 2018 г.

За периода 2014 г. - 2018 г. се наблюдава плавно увеличение на приходите от здравноосигурителните вноски от работодателите и личните вноски от работници и служители. Здравноосигурителните вноски от работодателите са между 56 и 57 на сто, а личните вноски между 32,3 и 33,1 на сто от всички здравноосигурителни вноски. Вноските на самонаетите (самоосигуряващи се лица) ежегодно представляват около 6 на сто от вноските на здравноосигурените лица, а тези на другите категории осигурени лица остават сравнително постоянни около 4 на сто с изключение на 2015 г. когато техният дял е 5,5 на сто от всички здравноосигурителни вноски.

1.1.1.1. Вноски за работници и служители от работодатели

Отчетените здравноосигурителни вноски от работодатели за работници и служители през 2018 г. са в размер на 1 494 944 хил. лв. или със 121 017 хил. лв. повече в сравнение със заложените⁶³ 1 373 927 хил. лв.

Приходите от здравноосигурителни вноски от работодатели за работници и служители през 2018 г. са нараснали със 128 852 хил. лв. или с 9,4 на сто повече спрямо

⁶³ Одитно доказателство № 9, т. 9.1.

отчетените през 2017 г. и с 396 955 хил. лв. или 36,2 на сто повече в сравнение с 2014 г.

1.1.1.2. Вноски от работници и служители – лична вноска

Отчетените приходи от здравноосигурителни вноски от работници и служители (лични вноски) са 874 830 хил. лв., което е с 39 455 хил. лв. по-малко от заложените 914 285 хил. лв. за 2018 г.

Личните вноски от работници и служители за 2018 г. са нараснали със 75 016 хил. лв. в сравнение с 2017 г. или с 9,4 на сто (и с 244 717 хил. лв. или с 38,8 на сто в сравнение с 2014 г.).

1.1.1.3. Вноски от самонаети (самоосигуряващи се лица)

Отчетените през 2018 г. вноски от самонаети (самоосигуряващи се лица) са 167 061 хил. лв., което е с 9 368 хил. лв. по-малко от заложените 176 429 хил. лв. за 2018 г.

Отчетеното изпълнение на приходите от самоосигуряващи се за 2018 г. е с 18 665 хил. лв. или с 12,6 на сто повече от предходната година и с 44 768 хил. лв. или 36,6 на сто повече от 2014 г.

1.1.1.4. Вноски от други категории осигурени лица

През 2018 г. приходите от вноските от други категории осигурени лица са в размер на 96 433 хил. лв. или с 4 782 хил. лв. повече от заложените 91 651 хил. лв. за 2018 г.

Вноските от други категории лица за 2018 г. са с 6 582 хил. лв. или с 7,3 на сто повече в сравнение с тези за 2017 г. и 18 934 хил. лв. или 24,4 на сто повече от 2014 г.

Преизпълнението на приходите от здравноосигурителните вноски се преразпределя за здравноосигурителните плащания по решение на НС на НЗОК.⁶⁴

Преизпълнението на приходите от здравноосигурителни вноски спрямо предвидените в ЗБНЗОК за 2014 г., 2015 г., 2016 г., 2017 г. и 2018 г. е представено в следната таблица⁶⁵:

Преизпълнение на приходите от здравноосигурителни вноски	(хил. лв.)				
	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.
	107 993	69 804	91 561	124 421	76 976

Източник: Отчети за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2014 г. - 2018 г.

През 2018 г. преизпълнението на приходите от здравноосигурителни вноски е с 38,1 на сто или с 47 445 хил. лв. по-малко в сравнение с 2017 г.

1.1.2. Трансфери за здравно осигуряване

От държавния бюджет се предоставят трансфери за осигурителни вноски⁶⁶ за здравно осигуряване на категориите лица, определени в ЗЗО.

Съгласно ЗЗО⁶⁷ за сметка на държавния бюджет се осигуряват: пенсионерите; безработните; лицата до 18-годишна възраст; студенти, включително чуждестранни студенти; ветераните от войните, военноинвалидите и военнопострадалите; гражданите, които получават месечни и социални помощи и целеви помощи за отопление по реда на Закона за социалното подпомагане и други категории осигурени лица.

Дължимата от бюджета здравноосигурителна вноска за лицата по чл. 40, ал. 3 от ЗЗО се внася в размера, определен в ЗБНЗОК за съответната година, върху 55 на сто от минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица, като всяка следваща

⁶⁴ § 1 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2018 г.

⁶⁵ Одитно доказателство № 8

⁶⁶ чл. 23, ал. 1, т. 2 от ЗЗО

⁶⁷ чл. 40, ал. 1, т. 4 и т. 8, ал. 2 и ал. 3 от ЗЗО

година се увеличава с 5 на сто до достигане на минималния осигурителен доход за самоосигуряващите се лица.⁶⁸

Получените трансфери за здравно осигуряване за 2018 г. са в размер на 1 262 186 хил. лв., което представлява 100 на сто от заложените в ЗБНЗОК за 2018 г. и 32,4 на сто от здравноосигурителните приходи. Отчетените трансфери за здравно осигуряване за 2018 г. са със 128 100 хил. лв. повече в сравнение с 2017 г. и с 286 926 хил. лв. повече от трансферите през 2014 г.

В следващата таблица са представени получените трансфери за здравно осигуряване за периода от 2014 г. до 2018 г.⁶⁹:

Трансфери за здравно осигуряване в т.ч.:	(хил. лв.)				
	за 2014 г.	за 2015 г.	за 2016 г.	за 2017 г.	за 2018 г.
	975 260	978 279	1 045 199	1 134 086	1 262 186
за пенсионери	592 894	609 730	638 879	653 577	701 379
за лицата до 18-годишна възраст и завършващи средно образование	299 983	283 207	317 261	379 992	451 586
за лицата, получаващи обезщетение за безработица	29 194	28 130	25 980	28 773	31 126
за лицата, получаващи социални помощи и целеви помощи за отопление	21 672	23 746	30 988	34 776	36 851
други	31 516	33 465	32 091	36 969	41 244

Източник: Отчети за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2014 г. - 2018 г.

С най-висок относителен дял – 55,6 на сто са отчетените трансферите за здравно осигуряване за пенсионери, които през 2017 г. са били 57,6 на сто. През 2018 г. те са нараснали с 47 802 хил. лв. или със 7,3 на сто в сравнение с 2017 г. и със 108 485 хил. лв. или 18,3 на сто спрямо 2014 г.

Получените трансфери през 2018 г. за лица до 18-годишна възраст и след навършване на тази възраст, ако учат редовно - до завършване на средно образование са нараснали със 71 594 хил. лв. или 18,8 на сто в сравнение с 2017 г. и със 151 603 хил. лв. или над 50 на сто повече от 2014 г.

Увеличението на получените трансфери при лицата, получаващи обезщетения за безработица през 2018 г. е с 8,2 на сто или 2 353 хил. лв. спрямо 2017 г. и с 1 932 хил. лв. или 6,6 на сто повече от 2014 г.

Средствата за лицата, получаващи социални помощи и целеви помощи за отопление са нараснали през 2018 г. с 6 на сто или с 2 075 хил. лв. спрямо 2017 г. и със 70 на сто в сравнение с 2014 г.

В категория „други“ са включени предоставените от държавния бюджет средства за студентите - редовно обучение; чуждестранните студенти; военноинвалидите и военнопострадалите; лицата в производство за предоставяне на статут на бежанец или право на убежище; задържаните под стража или лишени от свобода; родителите, осиновителите или съпрузите, полагащи грижи за лице с увреждане със загубена работоспособност над 90 на сто, които постоянно се нуждаят от чужда помощ. През

⁶⁸ чл. 40, ал. 4а от ЗЗО, считано от 01.01.2016 г.

⁶⁹ Одитно доказателство № 10

2018 г. средствата предоставени за категория „други“ са нараснали с 4 275 хил. лв. или 11,6 на сто спрямо предходната година и с над 30 на сто в сравнение с 2014 г.

1.2. Неданъчни приходи

Неданъчните приходи включват: приходи и доходи от собственост; глоби, санкции и наказателни лихви и други неданъчни приходи.

Планираните в ЗБНЗОК за 2018 г. неданъчни приходи са в размер на 17 500 хил. лв. С решение на НС на НЗОК същите са увеличени с 2 508 хил. лв. от изпълнението на приходите за здравноосигурителни плащания.⁷⁰

Отчетените неданъчни приходи за 2018 г. са в размер на 20 616 хил. лв., което представлява изпълнение от 117,8 на сто спрямо заложените в ЗБНЗОК за 2018 г.

Неданъчните приходи, отчетени през 2018 г. са с 1 422 хил. лв. или 7,4 на сто повече от предходната година и с 6 848 хил. лв. или с близо 50 на сто повече в сравнение с 2014 г.

Отчетени са 5,1 хил. лв. приходи и доходи от собственост, което е 62,3 на сто от заложените 8,2 хил. лв. и с 21,5 на сто по-малко от отчетените 6,5 хил. лв. през 2017 г.

През 2018 г. са отчетени 20 388 хил. лв. глоби, санкции и наказателни лихви, което е с 1 465 хил. лв. повече от 2017 г.

За 2018 г. са отчетени други неданъчни приходи в размер на 223 хил. лв., което е с 15,7 на сто по-малко в сравнение с предходната година.

1.3. Получени трансфери от Министерство на здравеопазването

Получените трансфери от МЗ за финансиране на разходите са разпределени за: лекарствени продукти – ваксини и дейности по прилагането им за здравните дейности по чл. 82, ал. 2, т. 3 от ЗЗ; за дейности за здравно неосигурени лица, включващи: комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически и психиатрични заболявания; интензивно лечение; дейности по чл. 82, ал. 1, т. 2 от ЗЗ и за сумите по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО.

Приетите със ЗБНЗОК за 2018 г. средства за трансфери от МЗ са в размер на 24 000 хил. лв. Към 31.12.2018 г. отчетените трансфери за извършване на плащания са в размер на 32 000 хил. лв., като по реда на § 2, ал. 3 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2018 г. средствата са увеличени с 8 145 хил. лв.

Отчетените трансфери от МЗ през 2018 г. са нараснали със 7 936 хил. лв. или с 33 на сто повече от 2017 г. и с 2 436 хил. лв. или с 8,2 на сто в сравнение с 2014 г.

През 2018 г. средствата за лекарствени продукти - ваксини и дейности по прилагането им са нараснали с 3 186 хил. лв. или със 159,3 на сто в сравнение с получените средства за 2017 г. поради включване на средства за ваксини по национални програми за първична профилактика на рака на маточната шийка и за контрол и лечение на ротавирусни гастроентерити. Получените средства за здравнонеосигурени лица, включващи: дейности по амбулаторно проследяване на болни с психични и кожно-венерически заболявания; интензивно лечение и плащанията по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО са нараснали с 56,7 на сто, а тези за здравнонеосигурените жени с 1 936 хил. лв. или с 48,3 на сто. Плащанията по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО нарастват с 1 891 хил. лв. или с 11,6 на сто в сравнение с 2017 г.⁷¹

През 2018 г. по реда на §3 от ПЗР от ЗБНЗОК за 2018 г. от МЗ не са получавани средства за извършване на плащане за възстановяване на целеви субсидии за изпълнение на задължения, основаващи се на правилата за координация на системата за социална сигурност.⁷²

⁷⁰ На основание §1 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2018 г. и Решение на НС на НЗОК № РД-НС-04-77 от 18.12.2018 г.

⁷¹ Одитно доказателство № 9, т.9.2

⁷² Одитно доказателство № 9, т. 9.3.

1.4. Получени средства от Агенция за социално подпомагане по § 9 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2018 г.

Съгласно § 9 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2018 г. средствата по заявени суми от аптеките, сключили договор с НЗОК за предоставени лекарствени продукти на ветерани от войните, военноинвалиди и военнопострадали, както и за извършената диагностика и лечение в лечебни заведения за болнична помощ на правоимащите лица по реда на ПМС № 17 от 31.01.2007 г., са за сметка на държавния бюджет и се изплащат от АСП чрез НЗОК.

От АСП през 2018 г. са преведени целеви средства⁷³ на НЗОК в размер на 4 837 хил. лв., от които:

а) 1 043 хил. лв. за лекарствени продукти⁷⁴ за ветераните от войните, което е с 389 хил. лв. по-малко от предходната година;

б) 434 хил. лв. за лекарствени продукти⁷⁵ за военноинвалидите и военнопострадалите, което е с 13 хил. лв. повече от средствата за 2017 г.;

в) средства за диагностика и лечение в лечебни заведения на лица, които нямат доход и/или лично имущество, което да им осигурява лично участие в здравноосигурителния процес в размер на 3 360 хил. лв., което е със 79 хил. лв. повече в сравнение с 2017 г.

Средствата, получени от Агенцията за социално подпомагане по § 9 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2018 г. не са планирани в ЗБНЗОК за 2018 г. и не са включени в отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г.

2. Разходи и трансфери⁷⁶

Средствата на НЗОК⁷⁷ се разходват за здравноосигурителни плащания за отделните видове медицинска помощ, договаряна с изпълнителите, сключили договори с НЗОК, за издръжка на административните дейности по здравното осигуряване, такса за обслужване събирането на здравноосигурителни вноски от НАП; медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност; закупуване на медицински дейности, включително осигуряването на лекарствени продукти и медицински изделия за тях, определени в закона за бюджета на НЗОК за съответната календарна година; и други разходи.

Със ЗБНЗОК за 2018 г. са приети общо разходи и трансфери в размер на 3 859 978 хил. лв., които включват: текущи разходи в размер на 3 735 841 хил. лв., разходи за придобиване на нефинансови активи в размер на 5 000 хил. лв., резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи – 114 554 хил. лв. и предоставени трансфери на НАП по чл. 24, т. 6 ЗЗО и към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК - 4 583 хил. лв.

С най-голям относителен дял от планираните разходи и трансфери са текущите разходи (96,8 на сто), включващи разходи за персонал, издръжка на административните дейности, здравноосигурителни плащания и плащания от получени трансфери от МЗ. Разходите за нефинансови активи са 0,1 на сто от общия размер на разходите и трансферите. Резервът, включително за непредвидените и неотложните разходи е 3 на сто, а размерът на планираните трансфери към НАП по чл. 24, т. 6 от ЗЗО - 0,1 на сто.

На основание § 1 и § 2 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2018 г. и с решения⁷⁸ на НС на НЗОК са извършени промени, като размерът на разходите и трансферите в годишния план е увеличен със 78 297 хил. лв., от които 70 151 хил. лв. са от преизпълнението на

⁷³ Одитни доказателства № 9, т. 9.4 и № 12

⁷⁴ чл. 4, т. 1 от Закона за ветераните от войните

⁷⁵ чл. 15, ал. 1 и ал. 2 от Закона за военноинвалидите и военнопострадалите

⁷⁶ Одитни доказателства №№ 1, 7 и 8

⁷⁷ чл. 24 от ЗЗО

⁷⁸ <http://www.nhif.bg/web/guest/75>

приходите⁷⁹ и 8 145 хил. лв. са за финансиране на разходи,⁸⁰ чрез предоставен трансфер от МЗ без да се нарушава балансът по бюджета на НЗОК. В резултат на увеличението годишният план на разходи и трансфери – всичко е в размер на 3 938 275 хил. лв.

За 2018 г. са отчетени 3 937 127 хил. лв. разходи и трансфери, които са със 77 149 хил. лв. (2 на сто) повече от определените в ЗБНЗОК за 2018 г. и надвишават с 365 794 хил. лв. (10,2 на сто) отчетените през 2017 г. и с 696 882 хил. лв. (21,5 на сто) отчетените за 2014 г.

В следващата графиката е показана структурата на отчетените разходи и трансфери по изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г.

Източник: Отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г.

С най-голям относителен дял (99,8 на сто) от общо отчетените разходи и трансфери⁸¹ са текущите разходи – 3 930 881 хил. лв.

В сумата на разходите и трансферите за 2018 г. са включени предоставени трансфери в общ размер на 97 621 хил. лв. (в т.ч. към НАП – 4 583 хил. лв. и към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК⁸² – 93 038 хил. лв.).

2.1. Разходи

2.1.1. Текущи разходи

Със ЗБНЗОК за 2018 г. за текущи разходи са предвидени 3 735 841 хил. лв., като в резултат на извършени корекции⁸³ през годината в размер на 196 012 хил. лв., годишният план (коригиран бюджет) възлиза на 3 931 852 хил. лв.

Отчетените текущи разходи за 2018 г. са в размер на 3 930 881 хил. лв. (в т.ч. 93 038 хил. лв. трансфер към ведомствени болници) и са със 195 040 хил. лв. или 5,2 на сто повече от предвидените със ЗБНЗОК за 2018 г.

С най-голям относителен дял (98 на сто) в отчетените текущи разходи за 2018 г. са здравноосигурителните плащания в размер на 3 850 816 хил. лв. (в т.ч. 92 974 хил. лв. трансфер към ведомствени болници).

Отчетените текущи разходи през 2018 г. са с 366 122 хил. лв. или с 10,3 на сто повече спрямо отчетените през 2017 г. и с 695 605 хил. лв. или 21,5 на сто повече спрямо отчетените през 2014 г.

⁷⁹ по § 1 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2018 г.

⁸⁰ по § 2, ал. 4 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2018 г.

⁸¹ с включен трансфер към бюджетни организации (ведомствени болници), сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК

⁸² в т.ч. 120 хил. лв. за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност

⁸³ с решения на НС на НЗОК и компенсирани промени, утвърдени от управителя на НЗОК

2.1.1.1. Разходи за персонал

Разходите за персонал включват заплати и възнаграждения за персонала, нает по трудови и служебни правоотношения, други възнаграждения и плащания за персонала, както и задължителните осигурителни вноски за сметка на работодателя.

Със ЗБНЗОК за 2018 г. са определени разходи за персонал в размер на 37 640 хил. лв. На основание чл. 115 от Закона за публичните финанси (ЗПФ), с решение⁸⁴ на НС на НЗОК са извършени компенсирани промени по показателите на разходите по бюджета на НЗОК за 2018 г., и размерът на разходите за персонал е намален на 37 256 хил. лв., като с разликата от 384 хил. лв. са увеличени разходите за здравноосигурителни плащания за болнична медицинска помощ.⁸⁵ По реда на ЗПФ и Указания на МФ ДДС № 01/22.01.18 г., във връзка с проект „Осигуряване на електронен обмен на социалноосигурителна информация между България и ЕС“ са утвърдени промени от управителя на НЗОК⁸⁶, в намаление на средствата с 350 лв. и увеличение на предоставени трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС.

Отчетените за 2018 г. разходи за персонал са в размер на 37 330 хил. лв. и представляват 0,9 на сто от общо отчетените разходи и трансфери.

Съпоставени с отчетените разходи за персонал за 2017 г. в размер на 33 962 хил. лв. и за 2014 г. в размер на 29 812 хил. лв. се наблюдава увеличение съответно с 3 368 хил. лв. или с 9,9 на сто и със 7 518 хил. лв. или с 25,2 на сто. За периода 2014 г. – 2018 г. делът на разходите за персонал ежегодно е около 0,9 на сто от общия размер на разходи и трансфери - всичко.

2.1.1.2. Издръжка на административните дейности

Разходите за издръжка на административните дейности включват разходи за: външни услуги, командировки в страната, материали, вода, горива, енергия, текущ ремонт, застраховки, договорни санкции и неустойки, съдебни обезщетения и разноски, платени данъци, такси и административни санкции и други.

Планираните със ЗБНЗОК за 2018 г. средства за издръжка на административните дейности са в размер на 12 140 хил. лв. и представляват 0,3 на сто от приетите със закона разходи и трансфери.

На основание чл. 115 от ЗПФ, с решение⁸⁷ на НС на НЗОК са приети компенсирани промени по показателите на разходите на бюджета на НЗОК за 2018 г., като 817 хил. лв. от определените за издръжка на административните дейности са пренасочени към здравноосигурителни плащания, в резултат на което размерът им в годишния план възлиза на 11 323 хил. лв.⁸⁸

Към 31.12.2018 г. са изплатени 10 590 хил. лв. за издръжка на административни дейности, което представлява 0,3 на сто от отчетените разходи и трансфери - всичко.

Съпоставени с отчетените разходи за издръжка на административните дейности за 2017 г. в размер 9 763 хил. лв. се наблюдава увеличение с 827 хил. лв. или с 8,5 на сто, а спрямо отчетените 9 622 хил. лв. през 2014 г. увеличението е 968 хил. лв. или 10,1 на сто.

2.1.1.3. Здравноосигурителни плащания

Здравноосигурителните плащания се извършват за: ПИМП; СИМП; дентална помощ; МДД; лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната и за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания в условията на БМП, които НЗОК

⁸⁴ Решение № РД-НС-04-77/18.12.2018 г.

⁸⁵ Одитно доказателство № 7

⁸⁶ с докладна записка вх. № 21-01-2596/31.12.2018г.

⁸⁷ Решение № РД-НС-04-77/18.12.2018 г.

⁸⁸ Одитни доказателства № 1 и № 7

заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги; медицински изделия, прилагани в БМП; болнична медицинска помощ; други здравноосигурителни плащания, в т.ч. за медицинска помощ, оказвана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност.

Приетите със ЗБНЗОК за 2018 г. здравноосигурителни плащания са в размер на 3 662 061 хил. лв. и заемат най-голям дял от текущите разходи – 98 на сто, както и най-голям дял – 94,9 на сто от общо разходи и трансфери. В резултат на извършени промени по бюджета, с решения на НС на НЗОК, размерът на здравноосигурителните плащания е увеличен със 189 068 хил. лв. и в годишния план възлиза на 3 851 129 хил. лв. Отчетените 3 850 816 хил. лв. са със 188 755 хил. лв. (5,2 на сто) повече спрямо определените със ЗБНЗОК за 2018 г.

През 2018 г. са отчетени 353 434 хил. лв. повече спрямо отчетените през 2017 г., или увеличението е с 10,1 на сто спрямо предходната година, а спрямо 2014 г. са отчетени с 679 538 хил. лв. (21,4 на сто) повече здравноосигурителни плащания.

Отчетените през 2018 г. здравноосигурителни плащания (в т.ч. трансфер към бюджетни организации - ведомствени болници) по показатели са както следва:

- а) за ПИМП – 206 891 хил. лв.;
- б) за СИМП – 230 520 хил. лв.;
- в) за дентална помощ – 145 595 хил. лв.;
- г) за медико-диагностична дейност – 80 441 хил. лв.;

д) за лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната и за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги – 1 129 998 хил. лв., в т.ч. за:

да) лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната – 766 543 хил. лв.;

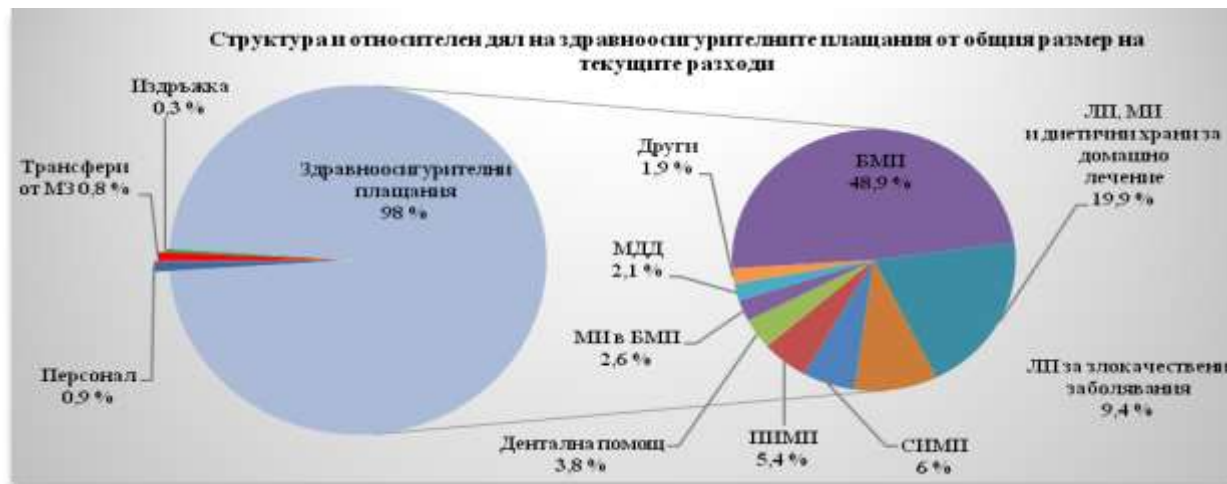
дб) лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания в условията на болнична медицинска помощ, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги - 363 454 хил. лв.;

ж) за медицински изделия, прилагани в БМП - 101 877 хил. лв.;

з) за болнична медицинска помощ - 1 881 891 хил. лв.;

и) за други здравноосигурителни плащания, в т.ч. за медицинска помощ, оказвана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност - 73 602 хил. лв.

В следващата графика е представена структурата и относителният дял на здравноосигурителните плащания спрямо общия размер текущи разходи, отчетени за 2018 г.

Източник: Отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г.

С най-голям относителен дял в общия размер на здравноосигурителни плащания са разходите за БМП - 48,9 на сто, следвани от разходите за лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели и за домашно лечение на територията на страната – 19,9 на сто, разходите за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания в условията на БМП– 9,4 на сто и за СИМП – 6 на сто.

2.1.1.3.1. Здравноосигурителни плащания за първична извънболнична медицинска помощ

Първичната извънболнична медицинска помощ включва всички дейности по диагностика и лечение на появилите се медицински потребности на гражданите, свързани с определен проблем, произтичащ от нарушение на здравето и предизвикващ определено заболяване. Услугата е най-достъпна и с нея се осигурява профилактика на населението за предотвратяване на заболявания и навременно оказване на медицинска помощ в случай на заболяване.

Със ЗБНЗОК за 2018 г. за ПИМП са определени разходи в размер на 207 200 хил. лв. В резултат на извършени промени на основание чл. 115 от ЗПФ и вътрешнокомпенсирани промени, съгласно решение на НС на НЗОК⁸⁹, предвидените средства са намалени с 294 хил. лв. (0,1 на сто) и в годишния план възлизат на 206 906 хил. лв.

Отчетени са 206 891 хил. лв. (в т.ч. 77 хил. лв. трансфер за ведомствени болници), или с 0,2 на сто по-малко от предвидените със ЗБНЗОК за 2018 г.

За 2018 г. здравноосигурителните плащания за ПИМП представляват 5,4 на сто от всички здравноосигурителни плащания.

Отчетените през 2018 г. здравноосигурителни плащания за ПИМП са със 7 989 хил. лв. или с 4 на сто повече от отчетените през 2017 г. и с 28 507 хил. лв. или 16 на сто повече спрямо плащанията, осъществени през 2014 г.

2.1.1.3.2. Здравноосигурителни плащания за специализирана извънболнична медицинска помощ (вкл. за комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение)

Специализираната извънболнична медицинска помощ включва извършване на дейности по диагностика, лечение, рехабилитация и наблюдение на болни; експертиза на временна нетрудоспособност; наблюдение и оказване на медицинска помощ при бременност и майчинство; насочване на пациенти за консултативна и болнична помощ и други.

Здравноосигурителните плащания за СИМП (вкл. за комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение) съгласно ЗБНЗОК 2018 г. са предвидени в размер на 222 300 хил. лв. В резултат на извършени през годината корекции по бюджета на НЗОК⁹⁰, годишният план на здравноосигурителните плащания за СИМП възлиза на 230 537 хил. лв. (в т.ч. 776 хил. лв. трансфер за ведомствени болници).

Отчетените през 2018 г. разходи за СИМП в размер на 230 520 хил. лв. са с 3,7 на сто повече от предвидените със ЗБНЗОК 2018 г. и представляват 6 на сто от общия размер на здравноосигурителните плащания.

През 2018 г. са отчетени здравноосигурителните плащания за СИМП с 11 866 хил. лв. (5,4 на сто) повече спрямо 2017 г. и с 32 836 хил. лв. (16,6 на сто) повече спрямо 2014 г.

2.1.1.3.3. Здравноосигурителни плащания за дентална помощ

Националната здравноосигурителна каса заплаща оказаната помощ на здравноосигурените лица, осъществили правото си на свободен избор, преглед и лечение от лекар по дентална медицина в лечебно заведение за извънболнична дентална помощ,

⁸⁹ Решение № РД-НС-04-77/18.12.2018 г.

⁹⁰ Решение № РД-НС-04-77/18.12.2018 г.

сключило договор с НЗОК. Обемът дейности, които може да получи всяко от здравноосигурените лица, включва първична и специализирана дентална помощ, които са определени в сключения през 2018 г. Национален рамков договор за дентални дейности между НЗОК и Българския зъболекарски съюз.⁹¹

Съгласно ЗБНЗОК за 2018 г., планираните разходи за здравноосигурителни плащания за дентална помощ са в размер на 157 000 хил. лв., като вследствие на извършени промени по бюджета на НЗОК⁹², годишният план възлиза на 145 622 хил. лв.

Отчетените през 2018 г. средства за дентална помощ в размер на 145 595 хил. лв. са с 11 405 хил. лв. (7,3 на сто) по-малко от заложените в ЗБНЗОК за 2018 г. и съставляват 3,8 на сто от всички здравноосигурителни плащания.

Извършените здравноосигурителни плащания за дентална помощ през 2018 г. са с 14 262 хил. лв. или 8,9 на сто по-малко от отчетените през 2017 г., и с 31 628 хил. лв. или 27,8 на сто повече спрямо отчетените през 2014 г.

2.1.1.3.4. Здравноосигурителни плащания за медико-диагностична дейност

Медико-диагностичните дейности включват специализирани и/или високоспециализирани дейности, клинично-лабораторни изследвания, рентгенологични изследвания и клинично-микробиологични изследвания и други.

Съгласно ЗБНЗОК за 2018 г. разходите за МДД са в размер на 80 000 хил. лв. или 2,2 на сто от планираните здравноосигурителни плащания. В резултат на извършени корекции по бюджета на НЗОК⁹³ в края на годината, средствата са увеличени общо с 443 хил. лв. и годишният план за здравноосигурителните плащания за МДД нараства на 80 443 хил. лв.

Отчетените за 2018 г. разходи за МДД са в размер на 80 441 хил. лв. (в т.ч. 579 хил. лв. трансфери към ведомствени болници), като представляват 2,1 на сто от всички отчетени здравноосигурителни плащания и са с 0,6 на сто повече от планираните със ЗБНЗОК за 2018 г.

Спрямо отчетените 79 422 хил. лв. за МДД за 2017 г. се наблюдава увеличение с 1 019 хил. лв., или с 1,3 на сто. Съпоставени с отчетените плащания за МДД през 2014 г. в размер на 69 807 хил. лв. увеличението е с 10 634 хил. лв. или с 15,2 на сто.

2.1.1.3.5. Здравноосигурителни плащания за лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната и за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания в условията на болнична медицинска помощ, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги

Националната здравноосигурителна каса заплаща лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната и лекарствените продукти за лечение на злокачествени заболявания в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги, предоставени от договорните партньори на НЗОК на здравноосигурените лица.

Приетите със ЗБНЗОК за 2018 г. разходи по този показател са в размер на 1 000 000 хил. лв. или 27,3 на сто от планираните здравноосигурителни плащания.

С решения на НС на НЗОК са извършени корекции⁹⁴ през годината, като общият размер на този вид здравноосигурителни плащания е увеличен със 130 143 хил. лв., от които 48 587 хил. лв. са за лекарствените продукти, медицинските изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната и

⁹¹ <https://www.nhif.bg/page/1562>

⁹² Решение № РД-НС-04-77/18.12.2018 г.

⁹³ Решение № РД-НС-04-77/18.12.2018 г.

⁹⁴ Решения №№ РД-НС-04-63/26.10.2018 г.; РД-НС-04-68/29.11.2018 г.; РД-НС-04-77/18.12.2018 г.

81 556 хил. лв. за лекарствените продукти за лечение на злокачествени заболявания в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги.

В резултат на увеличението общият размер на разходите по този показател в годишния план възлиза на 1 130 143 хил. лв., което е с 13 на сто повече от определените със ЗБНЗОК за 2018 г.

За 2018 г. отчетените разходи по показателя са в размер на общо 1 129 998 хил. лв. (в т.ч. 9 221 хил. лв. трансфери към ведомствени болници) или 29,3 на сто от извършените здравноосигурителни плащания.

През 2018 г. са заплатени 31 708 хил. лв., отложени за плащане от 2017 г., представляващи стойността на продукти, предоставените от договорните партньори (аптеки) в периода 01-15.11.2017 г.⁹⁵

Планираните със ЗБНЗОК за 2018 г. здравноосигурителни плащания за лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната са в размер на 718 000 хил. лв., или 19,6 на сто от определените здравноосигурителни плащания със закона. В резултат на извършените корекции, в годишния план размерът на средствата е увеличен на 766 587 хил. лв., като отчетеният разход по показателя е 766 543 хил.лв. и представлява 19,9 на сто от извършените здравноосигурителни плащания. Съпоставени с отчетените разходи за 2017 г. се наблюдава увеличение с 68 857 хил. лв. или с 9,9 на сто, а спрямо 2014 г. увеличението е със 122 027 хил. лв. или 18,9 на сто.

Приетите със ЗБНЗОК за 2018 г. разходи за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги са в размер на 282 000 хил. лв. В резултат на извършените корекции, в годишния план размерът на средствата е увеличен на 363 556 хил. лв., като стойността на отчетеният разход по показателя е 363 454 хил. лв. (в т.ч. 9 221 хил. лв. трансфери към ведомствени болници) и представлява 9,4 на сто от всички здравноосигурителни плащания. Съпоставени с отчетените разходи за 2017 г. се наблюдава увеличение със 75 315 хил. лв. или с 26,1 на сто, а спрямо 2014 г. се отчита увеличение със 142 752 хил. лв. или 64,7 на сто.

2.1.1.3.6. Здравноосигурителни плащания за медицински изделия, прилагани в болничната медицинска помощ

Националната здравноосигурителна каса заплаща медицинските изделия, предназначени за заболявания, прилагани в БМП от лечебните заведения.

Със ЗБНЗОК за 2018 г. за медицински изделия са планирани средства в размер на 98 000 хил. лв. или 2,7 на сто от стойността на определените здравноосигурителни плащания.

С извършените компенсирани промени с решения на НС на НЗОК⁹⁶ през годината, планираните средства са завишени с 3 904 хил. лв. и в годишния план са в размер на 101 904 хил. лв. (в т.ч. 3 792 хил. лв. трансфер за ведомствени болници), което е с 4 на сто повече от планираните със ЗБНЗОК за 2018 г.

Отчетените здравноосигурителни плащания за медицински изделия, прилагани в БМП са в размер на 101 877 хил. лв. и съставляват 2,6 на сто от всички здравноосигурителни плащания.

През 2018 г. със средствата са заплатени отчетените от изпълнителите на БМП медицински изделия, като спрямо 2017 г. са с 3 732 хил. лв. или с 3,8 на сто повече и с 20 380 хил. лв. или 25 на сто повече спрямо изразходваните 81 497 хил. лв. през 2014 г.

⁹⁵ Одитно доказателство № 1

⁹⁶ Решения № РД-НС-04-68/29.11.2018 г. и № РД-НС-04-77/18.12.2018 г.

2.1.1.3.7. Здравноосигурителни плащания за болнична медицинска помощ

Болничната медицинска помощ включва дейности по клинични пътеки, клинични процедури, амбулаторни процедури.⁹⁷

Националната здравноосигурителна каса заплаща оказването на БМП от лечебните заведения, сключили договори с НЗОК.

През 2018 г. със ЗБНЗОК за БМП са определени средства в размер на 1 824 561 хил. лв. или 49,8 на сто от планираните здравноосигурителни плащания.

С извършените промени по бюджета с решение на НС на НЗОК⁹⁸ предвидените средства са увеличени общо с 57 394 хил. лв. и в годишния план възлизат на 1 881 955 хил. лв., което представлява 3,1 на сто увеличение спрямо определените със ЗБНЗОК за 2018 г.

Отчетените средства са в размер на 1 881 891 хил. лв. (в т.ч. 78 409 хил. лв. трансфер за ведомствени болници) и надвишават с 3,1 на сто планираните със закона. Плащанията за БМП заемат най-голям дял от здравноосигурителните плащания – 48,9 на сто.

През 2017 г. са изразходвани 1 695 550 хил. лв., с 186 340 хил. лв. или с 11 на сто по-малко от тези през 2018 г. През 2014 г. са изразходвани 1 603 197 хил. лв., с 278 694 хил. лв. или с 17,4 на сто по-малко от 2018 г.

2.1.1.3.8. Други здравноосигурителни плащания, в т.ч. за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност.

Съгласно ЗЗО⁹⁹, правилата за координация на системите за социална сигурност и двустранни спогодби, НЗОК планира средства в бюджета си, с които гарантира здравноосигурителните права на: европейските граждани, осигурени в други държави-членки на ЕС, Европейско икономическо пространство, Швейцария, Македония, Черна гора и Сърбия, при техния престой или пребиваване на територията на Република България, както и на осигурените в НЗОК лица, при техния престой или пребиваване на територията на тези държави. Средствата са за възстановяване на разходите на държавите, оказали медицинска помощ по реда на правилата за координация на системите за социална сигурност.

През 2018 г. със ЗБНЗОК за здравноосигурителни плащания за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност, са определени средства в размер на 73 000 хил. лв. или 2 на сто от планираните здравноосигурителни плащания.

С извършените промени по бюджета на НЗОК¹⁰⁰ са увеличени предвидените със закона средства с 619 хил. лв. или с 0,8 на сто. Отчетените 73 602 хил. лв. (в т.ч. 120 хил. лв. трансфер за ведомствени болници) са с 0,8 на сто повече спрямо планираните със ЗБНЗОК за 2018 г. Отчетените здравноосигурителни плащания за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност представляват 1,9 на сто от всички здравноосигурителни плащания. По направление на плащанията по правилата за координация на системите за социална сигурност, извършените разходи са както следва:

а) заплатена медицинска помощ, оказана на територията на Р България от договорни партньори на НЗОК за осигурени в други държави лица, на стойност от 6 741 хил. лв. (в т.ч. 120 хил. лв. трансфер за ведомствени болници);¹⁰¹

⁹⁷ Наредба № 3 от 20.03.2018 г. за определяне на основния пакет от здравни дейности, гарантиран от бюджета на НЗОК, обн., ДВ, бр. 29 от 30.03.2018 г., в сила от 1.04.2018 г.

⁹⁸ Решение № РД-НС-04-77/18.12.2018 г.

⁹⁹ чл. 29, ал. 3, т. 8 от ЗЗО

¹⁰⁰ Решение № РД-НС-04-77/18.12.2018 г.

¹⁰¹ Годишен отчет, таблица 11 – Справка за здравноосигурителните плащания, за медицинска помощ по

б) възстановени разходи на здравноосигурени лица за заплатена от тях медицинска помощ при престой в друга държава, на стойност 633 хил. лв.,¹⁰²

в) плащания по постъпили искиове от други държави за получени на тяхна територия обезщетения в натура от здравноосигурени лица, осигурени в НЗОК, на стойност 71 463 хил. лв.¹⁰³

Възстановените до края на 2018 г. разходи на НЗОК от други държави за получена медицинска помощ на територията на Р България от техни осигурени лица са в размер на 5 235 хил. лв. Към 31.12.2018 г. общата сума на дължимите от другите държави суми към Р България възлиза на 7 527 хил. лв.¹⁰⁴

През 2018 г. са отчетени с 12 578 хил. лв. или с 20,6 на сто повече спрямо отчетените 61 024 хил. лв. през 2017 г. и с 12 079 хил. лв. или със 19,6 на сто повече спрямо отчетените през 2014 г.

Задълженията по показателя продължават да нарастват, въпреки че през 2018 г. е изплатена цялата предвидена сума (с допълнително увеличение от извършените корекции). Постъпилите през 2018 г. нови искиове от други държави за възстановяване на извършени от тях разходи, за получени на тяхна територия обезщетения в натура от здравноосигурени лица, осигурени в НЗОК са на стойност 100 180 хил. лв. Към 31.12.2018 г. общата стойност на неприключените здравноосигурителни плащания по искиове от други държави възлиза на 285 822 хил. лв.¹⁰⁵, от които просрочените суми са в размер на 135 289 хил. лв. За периода от 01.01.2018 г. до 31.12.2018 г. неприключените плащания се увеличават с 26 711 хил. лв. или с 10,3 на сто.¹⁰⁶

В следващите графики са съпоставени отчетените здравноосигурителни плащания през 2018 г. спрямо отчетените през 2014 г. и 2017 г.

Източник: Отчети за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2014 г., 2017 г. и 2018 г.

правилата за координация и социална сигурност за осигурени в други държави лица, извършени за периода януари - декември 2018 г.

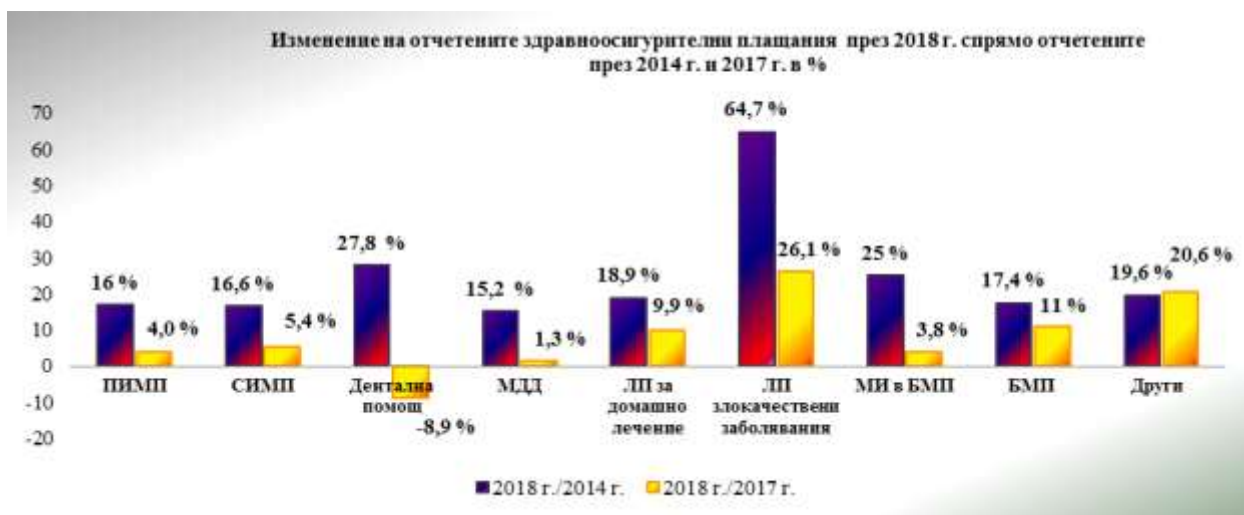
¹⁰² Годишен отчет, таблица 19 – Справка за здравноосигурителните плащания на НЗОК за периода 01.01.-31.12.2018 г. за възстановяване на разходи на ЗЗОЛ за заплатена от тях медицинска помощ при престой в друга държава

¹⁰³ Годишен отчет, таблица 17 – Справка за заплатените обезщетения в натура по възстановените от НЗОК през 2018 г. искиове на други държави

¹⁰⁴ Годишен отчет, таблица 13 – Справка за състоянието по исковите на НЗОК към другите държави за възстановяване на разходи на НЗОК за получена медицинска помощ на територията на България от техни осигурени лица, по държава-дебитор за периода 01.01. - 31.12.2018 г.

¹⁰⁵ по валутните курсове на БНБ към 31.12.2018 г.

¹⁰⁶ Годишен отчет, таблица 14 - Справка за здравноосигурителните плащания на НЗОК за периода 01.01.-31.12.2018 година по искиове на други държави, за възстановяване на извършени от тях разходи, за получени на тяхна територия обезщетения в натура от ЗОЛ, осигурени в НЗОК

Източник: Отчети за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2014 г., 2017 г. и 2018 г.

От извършеното сравнение на отчетените здравноосигурителни плащания през 2018 г. спрямо предходната и спрямо 2014 г. е установено, че плащанията нарастват, както като общ размер, така и по отделните показатели, с изключение на здравноосигурителните плащания за дентална помощ, които за 2018 г. са с 8,9 на сто по-малко в сравнение с 2017 г. Най-голям относителен ръст бележат здравноосигурителните плащания за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги, следвани от другите здравноосигурителни плащания, в т.ч. за медицинска помощ в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност спрямо 2017 г. и разходите за дентална помощ спрямо 2014 г. На трето място по относителен ръст на плащанията са увеличените разходи за болничната медицинска помощ спрямо 2017 г. и за медицински изделия, прилагани в БМП спрямо 2014 г. Най-нисък ръст бележат здравноосигурителните плащания за медико-диагностична дейност 1,3 на сто спрямо 2017 г. и 15,2 на сто спрямо 2014 г.

2.1.1.4. Плащания от трансфери от Министерство на здравеопазването

През 2018 г. МЗ предоставя на НЗОК трансфери за финансиране на разходите, извършени от НЗОК за лекарствени продукти – ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2, т. 3 от ЗЗО; дейности за здравноосигурени лица, включващи: дейности по комплексно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически и психиатрични заболявания; интензивно лечение; дейности за здравноосигурени жени по чл. 82, ал. 1, т. 2 от ЗЗО и плащания¹⁰⁷ за покриване на разликата между потребителска такса, дължима от пенсионери при посещения при лекар и лекар по дентална медицина.

Планираните със ЗБНЗОК за 2018 г. средства са в размер на 24 000 хил. лв. На основание § 2, ал. 4 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2018 г., след периодично отчитане на извършените плащания, от управителят на НЗОК са утвърдени¹⁰⁸ промени по показателите за плащания от трансфери от МЗ, като са разпределени средства в размер на 8 145 хил. лв., представляващи надвишението на планираните¹⁰⁹ приходи от трансфери от МЗ.¹¹⁰ В резултат на увеличението на средствата по показателя, годишният план възлиза на 32 145 хил. лв. Към 31.12.2018 г. са изплатени 32 145 хил. лв. (в т.ч. 64 хил. лв. трансфер за ведомствени болници), което е с 33,9 на сто повече от заложените средства в

¹⁰⁷ по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО

¹⁰⁸ Докладни записки №№ 21-01-2254/09.11.2018 г.; 21-01-2472/12.12.2018 г.; 21-01-2596/31.12.2018 г.

¹⁰⁹ чл. 1, ал. 1, ред 3 от ЗБНЗОК за 2018 г.

¹¹⁰ Одитно доказателство № 13

ЗБНЗОК за 2018 г. Спрямо извършените през 2017 г.¹¹¹ плащания от трансфери от МЗ се отчита увеличение с 8 493 хил. лв. или с 35,9 на сто, а спрямо отчетените към 31.12.2014 г. увеличението е със 7 581 хил. лв. или 30,9 на сто.

През 2018 г. МЗ предоставя на НЗОК трансфери за финансиране на разходите, извършени от НЗОК за:

а) лекарствени продукти – ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2, т. 3 от ЗЗ - приетите със ЗБНЗОК за 2018 г. средства са в размер на 2 180 хил. лв. С извършени¹¹² компенсирани промени по бюджета на НЗОК за 2018 г. средствата са увеличени с 3 006 хил. лв. Към 31.12.2018 г. са изплатени 5 186 хил. лв. (в т.ч. 180 лв. трансфер за ведомствени болници) или с 137,9 на сто повече от предвидените в ЗБНЗОК за 2018 г. Спрямо извършените през 2014 г. и 2017 г. плащания се отчита ръст съответно с 3 569 хил. лв. (220,7 на сто) и 3 186 хил. лв. (159,3 на сто);

б) дейности за здравнонеосигурени лица, включващи: комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически и психиатрични заболявания; интензивно лечение - планираните със ЗБНЗОК за 2018 г. средства са в размер на 1 740 хил. лв. В годишния план размерът на средствата е увеличен¹¹³ с 976 хил. лв., като към 31.12.2018 г. са изплатени 2 716 хил. лв. (в т.ч. 39,2 хил. лв. трансфер за ведомствени болници) или с 56,1 на сто повече от заложените средства в закона. Отчита се ръст с 981 хил. лв. (56,5 на сто) спрямо извършените плащания през 2017 г. и с 1 337 хил. лв. (97 на сто) спрямо плащанията през 2014 г.;

в) дейности за здравнонеосигурени жени по чл. 82, ал. 1, т. 2 от ЗЗ - приетите със ЗБНЗОК за 2018 г. средства са в размер на 4 045 хил. лв. След извършени компенсирани промени¹¹⁴ средствата са увеличени с 1 895 хил. лв. Към 31.12.2018 г. са изплатени 5 940 хил. лв. или с 46,9 на сто повече от заложените в закона средства. Спрямо платените през 2017 г. средства се отчита увеличение с 1 931 хил. лв. или с 48,2 на сто, а спрямо 2014 г. увеличението е с 668 хил. лв. или с 12,7 на сто;

г) плащания на сумите по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО - със ЗБНЗОК за 2018 г. са приети средства в размер на 16 035 хил. лв. Годишният план е увеличен¹¹⁵ с 2 268 хил. лв., като към 31.12.2018 г. са изплатени 18 303 хил. лв. (в т.ч. 24,5 хил. лв. трансфер за ведомствени болници) или с 14,1 на сто повече от приетите със закона. Отчетено е увеличение с 2 395 хил. лв. спрямо платените средства през 2017 г. (15,1 на сто) и с 2 007 хил. лв. (12,3 на сто) спрямо платените през 2014 г.

2.1.2. Придобиване на нефинансови активи

В ЗБНЗОК за 2018 г. за придобиване на нефинансови активи са предвидени 5 000 хил. лв., които заемат дял от 0,1 на сто от планираните разходи и трансфери.

С решение¹¹⁶ на НС на НЗОК и утвърдени¹¹⁷ вътрешно-компенсирани промени средствата са намалени с 3 183 хил. лв. (63,7 на сто) за сметка на увеличение на здравноосигурителните плащания, по реда на чл. 115 от ЗПФ, и на средствата за предоставени трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС¹¹⁸, по реда на ЗПФ

¹¹¹ Отчет за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2017 г.

¹¹² Решения № РД-НС-04-32/14.05.2018 г. и № РД-НС-04-49/27.07.2018 г.; Утвърдени от управителя на НЗОК докладни записки №№ 21-01-2254/09.11.2018 г.; 21-01-2472/12.12.2018 г.; 21-01-2596/31.12.2018 г.

¹¹³ Решения № РД-НС-04-32/14.05.2018 г. и № РД-НС-04-49/27.07.2018 г.; Утвърдени от управителя на НЗОК докладни записки №№ 21-01-2254/09.11.2018 г.; 21-01-2472/12.12.2018 г.; 21-01-2596/31.12.2018 г.

¹¹⁴ Решения № РД-НС-04-32/14.05.2018 г. и № РД-НС-04-49/27.07.2018 г.; Утвърдени от управителя на НЗОК докладни записки №№ 21-01-2254/09.11.2018 г.; 21-01-2472/12.12.2018 г.; 21-01-2596/31.12.2018 г.

¹¹⁵ Решения № РД-НС-04-32/14.05.2018 г., № РД-НС-04-49/27.07.2018 г.; Утвърдени от управителя на НЗОК докладни записки №№ 21-01-2254/09.11.2018 г.; 21-01-2472/12.12.2018 г.; 21-01-2596/31.12.2018 г.

¹¹⁶ Решение № РД-НС-04-77/18.12.2018 г.

¹¹⁷ Утвърдени от управителя на НЗОК с докладна записка № 21-01-2596/31.12.2018 г.

¹¹⁸ във връзка с изпълнение на проект „Осигуряване на електронен обмен на социалноосигурителна информация между България и ЕС“

и Указания на МФ ДДС № 01/22.01.18 г., в резултат на което годишният план е в размер на 1 817 хил. лв.

За 2014 г. и 2015 г. намалението на средствата по показателя спрямо планираните е над 60 на сто, за 2016 г. е с 47 на сто, а за 2017 г. намалението е с 57,9 на сто.¹¹⁹

Изплатените разходи през 2018 г. са 1 640 хил. лв. или с 34,9 на сто по-малко от отчетените през 2017 г. средства за придобиване на нефинансови активи.

Извършените разходи са за: основни ремонти в районните здравноосигурителни каси; придобиване на дълготрайни материални активи; придобиване на нематериални дълготрайни активи.

За периода 2014 г. – 2018 г. планираните средства за придобиване на нефинансови активи не се усвояват изцяло през съответната година, като се пренасочват за здравноосигурителните плащания.

2.1.3. Резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи

В съответствие с разпоредбите на ЗЗО¹²⁰ в бюджета на НЗОК задължително се предвижда резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи в размер на сумата от три на сто от събраните приходи от здравноосигурителни вноски и трансферите за здравноосигурителни вноски от други бюджети и други приходи. Съгласно ЗЗО¹²¹ със средствата от резерва се плащат разходи в случай на значителни отклонения от равномерното разходване на средствата за здравноосигурителни плащания, като е в правомощията на НС на НЗОК да взема решения за използването на средствата от резерва.

Приетият със ЗБНЗОК за 2018 г. резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи е в размер на 114 554 хил. лв.

С решения¹²² на НС на НЗОК средствата от резерва са освободени и разпределени за здравноосигурителни плащания, както следва:

а) 8 237 хил. лв. за СИМП – 7,2 на сто от средствата, предвидени за резерв;

б) 443 хил. лв. за МДД – 0,4 на сто;

г) 62 800 хил. лв. за здравноосигурителни плащания за лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели, за домашно лечение на територията на страната и за лекарствени продукти на злокачествени заболявания в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги (54,8 на сто от средствата, предвидени в резерва), в т.ч. 10 500 хил. лв. за лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната и 52 300 хил. лв. за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания в условията на БМП, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги;

д) 4 069 хил. лв. за здравноосигурителни плащания за медицински изделия, прилагани в БМП – 3,6 на сто;

е) 39 005 хил. лв. за здравноосигурителни плащания за БМП – 34 на сто.

През 2018 г. средствата от резерва по бюджета на НЗОК са разходвани за здравноосигурителни плащания в съответствие с нормативните изисквания.

2. Предоставени трансфери на Националната агенция за приходите по чл. 24, т. 6 от ЗЗО и към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК

Съгласно чл. 2, ал. 2 от ЗЗО набирането на средства от задължителните здравноосигурителни вноски се осъществява от НАП, като съгласно § 7 от ПЗР на

¹¹⁹ Отчетени средства за 2014 г. – 1 878 хил. лв., 2015 г. – 2 566 хил. лв., 2016 г. – 3 704 хил. лв. и 2017 г. – 2 520 хил. лв.

¹²⁰ чл. 26, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ЗЗО (ред., ДВ, бр. 101 от 19.12.2017 г.)

¹²¹ чл. 26, ал. 2 от ЗЗО

¹²² Решения №№ РД-НС-04-63/26.10.2018 г.; РД-НС-04-68/29.11.2018 г.; РД-НС-04-77/18.12.2018 г.

ЗБНЗОК за 2018 г. НЗОК заплаща такса в размер на 0,2 на сто върху набраните здравноосигурителни вноски. Дължимата такса за обслужване събирането на здравноосигурителни вноски се отразява като трансфер към НАП. Приетите със ЗБНЗОК за 2018 г. трансфери са в размер на 4 583 хил. лв.

През 2018 г. средствата по този показател са увеличени¹²³ с отчетените като трансфери средства, заплащани по договори, сключени между разпоредители с бюджет (ведомствени болници) и НЗОК, в размер на 93 038 хил. лв. В резултат годишният план е в размер на 97 621 хил. лв.

Към 31.12.2018 г. са отчетени 97 621 хил. лв., като 4 583 хил. лв. са предоставени трансфери на НАП¹²⁴ за такса за обслужване събирането на здравноосигурителни вноски.

НАП администрира вноски за държавното обществено осигуряване, здравето осигуряване, учителския пенсионен фонд и фондовете за допълнителното задължително пенсионно осигуряване. За администрираните публични средства НАП събира такса единствено от НЗОК, което я поставя в неравностойно положение спрямо останалите обществени и частни осигурителни фондове.

С размера на таксата за администриране на здравноосигурителните вноски, заплащана на НАП, се ограничават средствата на НЗОК, като за периода 2014 г. - 2018 г. сумата възлиза на 18 828 хил. лв.¹²⁵

3. Бюджетно салдо¹²⁶

Съгласно ЗБНЗОК за 2018 г. бюджетът на НЗОК за 2018 г. е приет с балансирано бюджетно салдо. В резултат на отчетените към 31.12.2018 г. разходи и трансфери - всичко в общ размер на 3 937 127 хил. лв., спрямо отчетените приходи и трансфери - всичко в общ размер на 3 948 070 хил. лв. се формира положително бюджетно салдо за годината в размер на 10 943 хил. лв.

В следващата таблица е представен общият размер на отчетените приходи и трансфери, разходи и трансфери и бюджетно салдо за периода 2014 г. - 2018 г.

	Отчет към 31.12.2014 г.	Отчет към 31.12.2015 г.	Отчет към 31.12.2016 г.	Отчет към 31.12.2017 г.	Отчет към 31.12.2018 г.
Приходи и трансфери всичко	3 171 486	3 133 347	3 298 608	3 581 495	3 948 070
Разходи и трансфери всичко	3 240 245	3 126 020	3 296 984	3 571 333	3 937 127
Бюджетно салдо	-68 759	7 327	1 624	10 162	10 943

Източник: Отчети за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2014 г. - 2018 г.

От 2015 г. НЗОК формира положително бюджетно салдо.

Изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. е отчетено в съответствие с показателите на ЗБНЗОК за 2018 г. Извършените през годината промени между елементите на разходите и трансферите и разпределението на преизпълнението на здравноосигурителните вноски са в рамките на бюджета и са в съответствие с нормативните изисквания.

Част четвърта ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Въз основа на резултатите от извършения одит на отчета за изпълнение на бюджета

¹²³ § 4 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2018 г. и Указание на МФ ДР № 1 от 11.01.2018 г.

¹²⁴ Одитно доказателство № 9, т. 9.5, т. 9.6

¹²⁵ Одитно доказателство № 8

¹²⁶ Одитни доказателства № 1 и № 8

на НЗОК за 2018 г., са налице основания за изразяване на следното заключение:

По отношение на процеса по **„Изготвяне, одобряване и представяне на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2018 г.“** е констатирано съответствие във всички съществени аспекти, с изключение на неспазване разпоредбата на чл. 30, ал. 1 от ЗЗО за внасянето на отчета за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. от управителя на НЗОК чрез министъра на здравеопазването и МС в Народното събрание не по-късно от 30.06.2019 г.

По отношение на процесите **„Структуриране и съдържание на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2018 г.“** и **„Отчитане изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г.“** е установено съответствие във всички съществени аспекти.

През одитирания период състоянието на СФУК в изследваната област е добро, с изключение на дейността по представяне на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2018 г., където контролните процедури не са осигурили съответствие с изискванията на правната рамка.

Част пета

ОТГОВОРИ НА ОДИТИРАНАТА ОРГАНИЗАЦИЯ

Фактите и обстоятелствата, установени при одита и отразени в одитния доклад за извършен одит на отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2018 г., са съгласувани¹²⁷ с представители на НЗОК. Представените по време на одита отговори на въпроси и информация от отговорните длъжностни лица са взети предвид при изготвянето на одитния доклад.

Настоящият одитен доклад е приет на основание, чл. 48, ал. 1 от Закона за Сметната палата с Решение № 324 от 11.09.2019 г. на Сметната палата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ :

(Цветан Цветков)

¹²⁷ на 19.07.2018 г.

№	Опис на приложенията към одитен доклад № 0600100419	Бр.стр.
1.	Извършени промени по бюджета на НЗОК за 2018 г. по показатели	6

Извършени промени по бюджета на НЗОК за 2018 г. по показатели

№ ред	ПОКАЗАТЕЛИ	РД-НС -04-63 от 26.10. 2018 г.	РД-НС -04-68 от 29.11. 2018 г.	РД-НС-04-32 от 14.05.2018 г.; РД-НС-04-49 от 27.07.2018 г. РД-НС-04-77 от 18.12.2018 г.			ДЗ №№ 21-01- 2254/09.11.2018г.; 21-01- 2472/12.12.2018г.; 21-01- 2596/31.12.2018г.	ДЗ № 21-01-2596/31.12.2018 г.	Общо корекции (с включен трансфер към ведомствени болници)	ДЗ №№ 21-01-342/13.02.2018 г., 21- 01-563/14.03.2018 г., 21-01- 761/13.04.2018 г., 21-01- 999/15.05.2018 г., 21-01- 1199/13.06.2018 г., 21-01- 1462/12.07.2018 г., 21-01- 1680/13.08.2018 г., 21-01- 1853/17.09.2018 г., 21-01- 2054/12.10.2018 г., 21-01- 2254/09.11.2018 г., 21-01- 2472/12.12.2018 г. и 21-01- 2596/31.12.2018 г.	Общо промени по бюджета на НЗОК за 2018 г. (със средствата, прехвърлени и отчетени като трансфери за ведомствени болници)	
		Резерв	Резерв	Резерв	ВКП		§ 1 от ПРЗ	§ 2 от ПЗР		Проект „Осигуряване на ел. обмен на социалноосигурителна инф. между РБ и ЕС“		§ 4 от ПРЗ
		+/-	+/-	+/-	+	-	+	+		+/-		+/-
I.	ПРИХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО						70 151	8 145		78 297		78 297
1.	Здравноосигурителни приходи						67 644			67 644		67 644
1.1.	Здравноосигурителни вноски						67 644			67 644		67 644
1.2.	Трансфери за здравно осигуряване											0
2.	Неданъчни приходи						2 508			2 508		2 508

№ ред	ПОКАЗАТЕЛИ	РД-НС -04-63 от 26.10. 2018 г.	РД-НС -04-68 от 29.11. 2018 г.	РД-НС-04-32 от 14.05.2018 г.; РД-НС-04-49 от 27.07.2018 г. РД-НС-04-77 от 18.12.2018 г.				ДЗ №№ 21-01- 2254/09.11.2018г.; 21-01- 2472/12.12.2018г.; 21-01- 2596/31.12.2018г.	ДЗ № 21-01-2596/31.12.2018 г.	Общо корекции (с включен трансфер към ведомствени болници)	ДЗ №№ 21-01-342/13.02.2018 г., 21- 01-563/14.03.2018 г., 21-01- 761/13.04.2018 г., 21-01- 999/15.05.2018 г., 21-01- 1199/13.06.2018 г., 21-01- 1462/12.07.2018 г., 21-01- 1680/13.08.2018 г., 21-01- 1853/17.09.2018 г., 21-01- 2054/12.10.2018 г., 21-01- 2254/09.11.2018 г., 21-01- 2472/12.12.2018 г. и 21-01- 2596/31.12.2018 г.	Общо промени по бюджета на НЗОК за 2018 г. (със средствата, прехвърлени и отчетени като трансфери за ведомствени болници)
		Резерв	Резерв	Резерв	ВКП		§ 1 от ПРЗ	§ 2 от ПЗР	Проект „Осигуряване на ел. обмен на социалноосигурителна инф. между РБ и ЕС“		§ 4 от ПРЗ	
		+/-	+/-	+/-	+	-	+	+	+/-		+/-	
3.	Получени трансфери от Министерството на здравеопазването за финансиране на разходите за лекарствени продукти – ваксини и дейности по прилагането им за здравните дейности по чл. 82, ал. 2, т. 3 от Закона за здравето (ЗЗ); за дейности за здравно неосигурени лица, включващи: комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически и психиатрични заболявания; интензивно лечение; дейности по чл. 82, ал. 1, т. 2 от ЗЗ и за сумите по чл. 37, ал. 6 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО)							8 145		8 145		8 145
4.	Трансфери за поети осигурителни вноски и данъци											
II.	РАЗХОДИ И ТРАНСФЕРИ - ВСИЧКО	0	0	0	17 949	-17 949	70 151	8 145	0	78 297		78 297
1.	РАЗХОДИ	0	0	0	17 949	-17 949	70 151	8 145	-23	78 274	-93 038	-14 764
1.1.	Текущи разходи	39 100	27 769	47 685	17 949	-14 787	70 151	8 145	-1	196 012	-93 038	102 973

№ ред	ПОКАЗАТЕЛИ	РД-НС -04-63 от 26.10. 2018 г.	РД-НС -04-68 от 29.11. 2018 г.	РД-НС-04-32 от 14.05.2018 г.; РД-НС-04-49 от 27.07.2018 г. РД-НС-04-77 от 18.12.2018 г.				ДЗ №№ 21-01- 2254/09.11.2018г.; 21-01- 2472/12.12.2018г.; 21-01- 2596/31.12.2018г.	ДЗ № 21-01-2596/31.12.2018 г.	Общо корекции (с включен трансфер към ведомствени болници)	ДЗ №№ 21-01-342/13.02.2018 г., 21- 01-563/14.03.2018 г., 21-01- 761/13.04.2018 г., 21-01- 999/15.05.2018 г., 21-01- 1199/13.06.2018 г., 21-01- 1462/12.07.2018 г., 21-01- 1680/13.08.2018 г., 21-01- 1853/17.09.2018 г., 21-01- 2054/12.10.2018 г., 21-01- 2254/09.11.2018 г., 21-01- 2472/12.12.2018 г. и 21-01- 2596/31.12.2018 г.	Общо промени по бюджета на НЗОК за 2018 г. (със средствата, прехвърлени и отчетени като трансфери за ведомствени болници)	
		Резерв	Резерв	Резерв	ВКП		§ 1 от ПЗ	§ 2 от ПЗР	Проект „Осигуряване на ел. обмен на социалноосигурителна инф. между РБ и ЕС“		§ 4 от ПЗ		
		+/-	+/-	+/-	+	-	+	+	+/-		+/-		+/-
	Административни разходи					-1 201				-1	-1 202		-1 202
1.1.1.	Разходи за персонал					-384				-1	-385		-385
1.1.2.	Издръжка на административните дейности					-817					-817		-817
1.1.3.	Здравноосигурителни плащания	39 100	27 769	47 685	16 199	-11 836	70 151				189 068	-92 974	96 093
1.1.3.1.	здравноосигурителни плащания за първична извънболнична медицинска помощ					-294					-294	-77	-371
1.1.3.2.	здравноосигурителни плащания за специализирана извънболнична медицинска помощ (вкл. за комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение)			8 237							8 237	-776	7 461
1.1.3.3.	здравноосигурителни плащания за дентална помощ					-11 378					-11 378	0	-11 378
1.1.3.4.	здравноосигурителни плащания за медико- диагностична дейност			443							443	-579	-136

№ ред	ПОКАЗАТЕЛИ	РД-НС -04-63 от 26.10. 2018 г.	РД-НС -04-68 от 29.11. 2018 г.	РД-НС-04-32 от 14.05.2018 г.; РД-НС-04-49 от 27.07.2018 г. РД-НС-04-77 от 18.12.2018 г.			ДЗ №№ 21-01- 2254/09.11.2018г.; 21-01- 2472/12.12.2018г.; 21-01- 2596/31.12.2018г.	ДЗ № 21-01-2596/31.12.2018 г.	Общо корекции (с включен трансфер към ведомствени болници)	ДЗ №№ 21-01-342/13.02.2018 г., 21- 01-563/14.03.2018 г., 21-01- 761/13.04.2018 г., 21-01- 999/15.05.2018 г., 21-01- 1199/13.06.2018 г., 21-01- 1462/12.07.2018 г., 21-01- 1680/13.08.2018 г., 21-01- 1853/17.09.2018 г., 21-01- 2054/12.10.2018 г., 21-01- 2254/09.11.2018 г., 21-01- 2472/12.12.2018 г. и 21-01- 2596/31.12.2018 г.	Общо промени по бюджета на НЗОК за 2018 г. (със средствата, прехвърлени и отчетени като трансфери за ведомствени болници)	
		Резерв	Резерв	Резерв	ВКП		§ 1 от ПРЗ	§ 2 от ПЗР		Проект „Осигуряване на ел. обмен на социалноосигурителна инф. между РБ и ЕС“		§ 4 от ПРЗ
		+/-	+/-	+/-	+	-	+	+		+/-		+/-
1.1.3.5.	здравноосигурителни плащания за лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната и за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания в условията на болнична медицинска помощ, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги	39 100	23 700	0	0	0	67 343			130 143	-9 221	120 921
1.1.3.5.1.	в т.ч. за лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели, за домашно лечение на територията на страната		10 500				38 087			48 587	0	48 587
1.1.3.5.2.	в т.ч. за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания в условията на болнична медицинска помощ, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги	39 100	13 200				29 256			81 556	-9 221	72 335

№ ред	ПОКАЗАТЕЛИ	РД-НС -04-63 от 26.10. 2018 г.	РД-НС -04-68 от 29.11. 2018 г.	РД-НС-04-32 от 14.05.2018 г.; РД-НС-04-49 от 27.07.2018 г. РД-НС-04-77 от 18.12.2018 г.				ДЗ №№ 21-01- 2254/09.11.2018г.; 21-01- 2472/12.12.2018г.; 21-01- 2596/31.12.2018г.	ДЗ № 21-01-2596/31.12.2018 г.	Общо корекции (с включен трансфер към ведомствени болници)	ДЗ №№ 21-01-342/13.02.2018 г., 21- 01-563/14.03.2018 г., 21-01- 761/13.04.2018 г., 21-01- 999/15.05.2018 г., 21-01- 1199/13.06.2018 г., 21-01- 1462/12.07.2018 г., 21-01- 1680/13.08.2018 г., 21-01- 1853/17.09.2018 г., 21-01- 2054/12.10.2018 г., 21-01- 2254/09.11.2018 г., 21-01- 2472/12.12.2018 г. и 21-01- 2596/31.12.2018 г.	Общо промени по бюджета на НЗОК за 2018 г. (със средствата, прехвърлени и отчетени като трансфери за ведомствени болници)	
		Резерв	Резерв	Резерв	ВКП		§ 1 от ПРЗ	§ 2 от ПЗР	Проект „Осигуряване на ел. обмен на социалноосигурителна инф. между РБ и ЕС“		§ 4 от ПРЗ		
		+/-	+/-	+/-	+	-	+	+	+/-		+/-		+/-
1.1.3.6.	здравноосигурителни плащания за медицински изделия, прилагани в болничната медицинска помощ		4 069				-165				3 904	-3 792	112
1.1.3.7.	здравноосигурителни плащания за болнична медицинска помощ			39 005	16 199			2 190			57 394	-78 409	-21 015
1.1.3.8.	други здравноосигурителни плащания							619			619	-120	498
1.1.3.8.1.	в т.ч. за медицинска помощ, оказана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност							619			619	-120	498
1.1.4.	Плащания от трансфери от Министерството на здравеопазването по ал. 1, ред 3, за:				1 750	-1 750			8 145		8 145	-64	8 081
1.1.4.1.	лекарствени продукти – ваксини и дейности по прилагането им по чл. 82, ал. 2, т. 3 от ЗЗ				1 430				1 576		3 006	-1	3 006

№ ред	ПОКАЗАТЕЛИ	РД-НС -04-63 от 26.10. 2018 г.	РД-НС -04-68 от 29.11. 2018 г.	РД-НС-04-32 от 14.05.2018 г.; РД-НС-04-49 от 27.07.2018 г. РД-НС-04-77 от 18.12.2018 г.				ДЗ №№ 21-01- 2254/09.11.2018г.; 21-01- 2472/12.12.2018г.; 21-01- 2596/31.12.2018г.	ДЗ № 21-01-2596/31.12.2018 г.	Общо корекции (с включен трансфер към ведомствени болници)	ДЗ №№ 21-01-342/13.02.2018 г., 21- 01-563/14.03.2018 г., 21-01- 761/13.04.2018 г., 21-01- 999/15.05.2018 г., 21-01- 1199/13.06.2018 г., 21-01- 1462/12.07.2018 г., 21-01- 1680/13.08.2018 г., 21-01- 1853/17.09.2018 г., 21-01- 2054/12.10.2018 г., 21-01- 2254/09.11.2018 г., 21-01- 2472/12.12.2018 г. и 21-01- 2596/31.12.2018 г.	Общо промени по бюджета на НЗОК за 2018 г. (със средствата, прехвърлени и отчетени като трансфери за ведомствени болници)
		Резерв	Резерв	Резерв	ВКП		§ 1 от ПРЗ	§ 2 от ПЗР	Проект „Осигуряване на ел. обмен на социалноосигурителна инф. между РБ и ЕС“		§ 4 от ПРЗ	
		+/-	+/-	+/-	+	-	+	+	+/-		+/-	
1.1.4.2.	дейности за здравно неосигурени лица, включващи: комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически и психиатрични заболявания; интензивно лечение				320			656		976	-39	937
1.1.4.3.	дейности за здравнонеосигурени жени по чл. 82, ал. 1, т. 2 от 33					-320		2 215		1 895	0	1 895
1.1.4.4.	суми по чл. 37, ал. 6 от 330					-1 430		3 698		2 268	-24	2 243
1.2.	Придобиване на нефинансови активи					-3 161			-22	-3 183		-3 183
1.3.	Резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи	-39 100	-27 769	-47 685						-114 554		-114 554
2.	Предоставени трансфери на Националната агенция за приходите по чл. 24, т.6 от ЗЗО и към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК									0	93 038	93 038
3.	Трансфери между бюджети и сметки за средствата от ЕС (нето)								23	23		23
3.1.	предоставени трансфери (-)								23	23		23

ОПИС НА ОДИТНИТЕ ДОКАЗАТЕЛСТВА КЪМ ОДИТЕН ДОКЛАД № 0600100419

№	Одитни доказателства	Брой стр.
1.	Отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. и Докладна записка вх. № 21-01-1189/17.05.2019 г. от директор дирекция „Бюджет и финансови параметри“ до управител на НЗОК за представяне на годишния отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г.	1+1 бр. CD
2.	Докладна записка от управител на НЗОК вх. № НС-01-00-90/10.06.2019 г. до председателя на НС на НЗОК за внасяне за одобрение на годишния отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г.	1
3.	Писмо изх. № 04-14-247 от 17.06.2019 г. от управителят на НЗОК, с което изпраща отчета за изпълнение на бюджета на НЗОК за 2018 г. чрез министъра на здравеопазването до МС.	1
4.	Отговор с писмо № АД-924-00-5 от 08.07.2019 г. от Народното събрание по писмо изх. № 01-01-14/28.06.2019 г. от ръководителя на одитния екип до Главния секретар на Народното събрание.	1
5.	Писмо изх. № 05-00-12/19.06.2019 г. от управителят на НЗОК до председателя на Сметната палата за представяне на годишния отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. с приложения	3
6.	Заповед № РД-09-199/18.02.2019 г. на управител на НЗОК във връзка с изготвянето на годишния отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г.	4
7.	Решения на НС на НЗОК №№ РД-НС-04-32 от 14.05.2018 г.; РД-НС-04-49 от 27.07.2018 г.; РД-НС-04-63 от 26.10.2018 г.; РД-НС-04-68 от 29.11.2018 г.; РД-НС-04-77 от 18.12.2018 г.	94
8.	Справка за отчетените данни по показатели за 2014 г., 2015 г., 2016 г. 2017 г. и 2018 г.	1
9.	<p>Писмо вх. № 05-00-11/01.07.2019 г. от ръководителя на одитния екип до управителят на НЗОК за искане на информация и отговори с писма изх. № 05-00-11/10.07.2019 г. изх. № 05-00-11/09.07.2019 г. от управител на НЗОК до ръководителя на одитния екип с предоставена информация.</p> <p>9.1. Индикативно месечно разпределение на приходите, събрани от НАП, по бюджета на НЗОК за 2019 г.</p> <p>9.2. Справка за отправените искания от НЗОК до МЗ и предоставените трансфери през 2018 г. от МЗ по бюджета на НЗОК по § 2 от ПРЗ от ЗБНЗОК 2018 г.</p> <p>9.3. Справка за получената по бюджета на НЗОК през 2018 г. от МЗ целева субсидия, съгласно § 3 от ПРЗ от ЗБНЗОК за 2018 г.</p> <p>9.4. Справка за преведените от АСП целеви средства на НЗОК по § 9 от ПРЗ от ЗБНЗОК за 2018 г.</p> <p>9.5. Справка за администрираните здравноосигурителни вноски от НАП на НЗОК за 2018 г.</p> <p>9.6. Справка за месечното разчитане на и за заплатените суми по чл. 24, т. 6 от ЗЗО от НЗОК към бюджета на НАП (§ 7 от ЗБНЗОК за 2019 г.)</p>	18
10.	<p>Информация за броя на лицата, които се осигуряват за сметка на държавния бюджет съгласно ЗЗО, предоставена с писма от НОИ, НАП, МО, МТСП, МП, МЗ и Държавната агенция за бежанците.</p> <p>10.1. Писмо изх. № 1029-40-9058 от 29.09.2017 г. от НОИ;</p> <p>10.2. Писма изх. № 35-00-109 от 31.08.2017 г. и № 35-00-112 от 08.09.2017 г. от НАП;</p> <p>10.3. Писмо изх. № 92-822 от 11.09.2017 г. от Министерство на труда и социалната политика;</p>	15

	10.4. Писмо изх. № 04-13-115 от 08.09.2017 г. от Министерство на правосъдието; 10.5. Писмо № 14-00-56 от 15.09.2017 г. от Министерство на отбраната; 10.6. Писмо изх. № РД 13-330/1 от 07.09.2017 г. от Държавна агенция за бежанците 10.7. Писмо изх. № 09-00-104 от 14.09.2017 г. от МЗ.	
11.	Отговор изх. № 92-С-8/12.07.2019 г. от МЗ с приложени справки по писмо изх. № 04-14-20/12.07.2019 г. от ръководителя на одитния екип до министър на здравеопазването	4
12.	Писмо изх. № 12-20-5/28.06.2019 г. от ръководителя на одитния екип до изпълнителния директор на АСП и отговор с писмо изх. № 61-00-0033/1 от 05.07.2019 г. на АСП	3
13.	Докладни записки от директор дирекция „Бюджет и финансови параметри“ до управителя на НЗОК – 12 бр.	73

СТАНОВИЩЕ НА СМЕТНАТА ПАЛАТА

ПО ОТЧЕТА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА БЮДЖЕТА НА НАЦИОНАЛНАТА ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНА КАСА ЗА 2018 Г.

Настоящото становище е изготвено в изпълнение на чл. 6, ал. 5 от Закона за Сметната палата и отразява резултатите от извършения одит на отчета за изпълнението на бюджета на Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) за 2018 г.

Бюджетът на НЗОК е основен финансов план за набиране и разходване на паричните средства от задължителното здравно осигуряване. Той е отделен от държавния бюджет, приема се със закон за съответната година и изпълнението му се отчита пред Народното събрание.

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. е одобрен¹²⁸ от Надзорния съвет (НС) на НЗОК на 17.06.2019 г. Представен е в Сметната палата¹²⁹ в законоустановения седемдневен срок¹³⁰ от приемането му от Надзорния съвет.

От управителя на НЗОК с писмо¹³¹ от 19.06.2019 г. е внесен отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. чрез министъра на здравеопазването в Министерски съвет.

Отчетът не е внесен от управителя на НЗОК чрез министъра на здравеопазването и Министерски съвет в Народното събрание, с което не е изпълнена разпоредбата на чл. 30, ал. 1 от Закона за здравното осигуряване (ЗЗО).

Отчетът за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. съответства по структура и съдържание на Закона за бюджета на НЗОК¹³² (ЗБНЗОК) за 2018 г.

Приходите и трансферите по бюджета на НЗОК се формират от здравноосигурителни приходи, неданъчни приходи и получени трансфери от Министерство на здравеопазването (МЗ).

В ЗБНЗОК за 2018 г. са планирани приходи и трансфери в общ размер на 3 859 978 хил. лв. Отчетените приходи и трансфери са 3 948 070 хил. лв., което е с 88 092 хил. лв. или с 2,3 на сто повече от заложеното в ЗБНЗОК.

Планираните в ЗБНЗОК за 2018 г. здравноосигурителни приходи са в размер на 3 818 478 хил. лв. Отчетените средства - 3 895 454 хил. лв., са със 76 976 хил. лв. (2 на сто) повече от планираните със ЗБНЗОК за 2018 г. Здравноосигурителните приходи са с най-голям относителен дял – 98,7 на сто от общия размер на отчетените през 2018 г. приходи и трансфери, и включват приходи от здравноосигурителни вноски и трансфери за здравно осигуряване.

¹²⁸ Решение № РД-НС-04-50/17.06.2019 г.

¹²⁹ Писмо изх. № 05-00-12/19.06.2019 г.

¹³⁰ по чл. 56, ал. 1 от Закона за Сметната палата

¹³¹ Писмо изх. № 04-04-247/17.06.2019 г.

¹³² обн. ДВ, бр. 101 от 19.12.2017 г., изм. ДВ, бр. 103 от 28.12.2017 г.

Получените трансфери за здравно осигуряване за 2018 г. са в размер на 1 262 186 хил. лв., което представлява 100 на сто от заложените в ЗБНЗОК за 2018 г. и 32,4 на сто от здравноосигурителните приходи

В ЗБНЗОК за 2018 г. са планирани неданъчни приходи в размер на 17 500 хил. лв., които включват приходи и доходи от собственост, глоби, санкции и наказателни лихви и други неданъчни приходи. Отчетените приходи за 2018 г. са в размер на 20 616 хил. лв., което е с 3 116 хил. лв. (17,8 на сто) повече от планираните със ЗБНЗОК за 2018 г.

Приетите със ЗБНЗОК за 2018 г. 24 000 хил. лв. за трансфери от МЗ са за финансиране на разходите за лекарствени продукти – ваксини и дейности по прилагането им за здравните дейности по чл. 82, ал. 2, т. 3 от Закона за здравето (ЗЗ); за дейности за здравно неосигурени лица, включващи: комплексно диспансерно (амбулаторно) наблюдение при пациенти с кожно-венерически и психиатрични заболявания; интензивно лечение; дейности за здравнонеосигурени жени по чл. 82, ал. 1, т. 2 от ЗЗ и за сумите по чл. 37, ал. 6 от ЗЗО (за покриване на разликата между потребителска такса, дължима от пенсионери при посещения при лекар и лекар по дентална медицина). Към 31.12.2018 г. са отчетени трансфери в размер на 32 000 хил. лв. През 2018 г. по реда на §3 от ПЗР от ЗБНЗОК за 2018 г. от МЗ не са получавани средства за извършване на плащане за възстановяване на целеви субсидии за изпълнение на задължения, основаващи се на правилата за координация на системата за социална сигурност.

Планираните *разходи и трансфери* в ЗБНЗОК за 2018 г. са в размер на 3 859 978 хил. лв. и включват: текущи разходи; придобиване на нефинансови активи; резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи и предоставени трансфери на Националната агенция за приходите.

През 2018 г. отчетените разходи и трансфери възлизат на 3 937 127 хил. лв. или с 2 на сто повече от предвидените със ЗБНЗОК.

С най-голям относителен дял от планираните разходи и трансфери са текущите разходи – 3 735 841 хил. лв. (96,78 на сто), включващи разходите за персонал, издръжка на административните дейности, здравноосигурителни плащания и плащания от получени трансфери от МЗ. Отчетените текущи разходи за 2018 г. са в размер 3 930 881 хил. лв. и представляват 99,8 на сто от общо отчетените разходи и трансфери.

Със ЗБНЗОК за 2018 г. са приети разходи за персонал в размер на 37 640 хил. лв. Отчетените за 2018 г. разходи са в размер на 37 330 хил. лв. Приетите със ЗБНЗОК за 2018 г. разходи за издръжка на административните дейности са в размер на 12 140 хил. лв. Отчетените средства са 10 590 хил. лв.

Планираните в ЗБНЗОК за 2018 г. разходи за здравноосигурителни плащания са в размер на 3 662 061 хил. лв. Средствата са за: първична извънболнична медицинска помощ; специализирана извънболнична медицинска помощ; дентална помощ; медико-диагностични дейности; лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели за домашно лечение на територията на страната и за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания в условията на болнична медицинска помощ, които НЗОК заплаща извън стойността на оказваните медицински услуги; медицински изделия, прилагани в болничната медицинска помощ; болнична медицинска помощ; други здравноосигурителни плащания за медицинска помощ, в т.ч. за медицинска помощ, оказвана в съответствие с правилата за координация на системите за социална сигурност. През 2018 г. с решения на НС на НЗОК са извършени промени по разходите на бюджета, като планираните здравноосигурителни плащания са увеличени със 189 068 хил. лв. и възлизат на 3 851 129 хил. лв. Увеличението на планираните разходи за здравноосигурителни плащания е с 5,16 на сто повече от първоначално определените в ЗБНЗОК за 2018 г.

Отчетените за 2018 г. разходи за здравноосигурителни плащания са с общ размер 3 850 816 хил. лв. (в т.ч. 92 974 хил. лв. трансфер към ведомствени болници) и

представляват 97,78 на сто от общо отчетените разходи и трансфери.

С най-голям относителен дял в общия размер на отчетените здравноосигурителни плащания са разходите за болнична медицинска помощ – 48,9 на сто, следвани от разходите за лекарствени продукти, медицински изделия и диетични храни за специални медицински цели и за домашно лечение – 19,9 на сто, за лекарствени продукти за лечение на злокачествени заболявания в условията на болнична медицинска помощ – 9,4 на сто и за специализирана извънболнична медицинска помощ – 6 на сто.

Планираните със ЗБНЗОК за 2018 г. плащания от трансфери от МЗ за финансиране на разходите, извършени от НЗОК за лекарствени продукти, ваксини и дейности по ЗЗ и ЗЗО са в размер на 24 000 хил. лв., като отчетените плащания са 32 145 хил. лв. (в т.ч. 64 хил. лв. трансфер за ведомствени болници).

В ЗБНЗОК за 2018 г. за придобиване на нефинансови активи са предвидени 5 000 хил. лв. или 0,13 на сто от общия размер на разходите и трансферите. Отчетените разходи са 1 640 хил. лв. или 32,8 на сто от планираните със ЗБНЗОК.

Приетият със ЗБНЗОК за 2018 г. резерв, включително за непредвидени и неотложни разходи е в размер на 114 554 хил. лв. С решения на НС на НЗОК средствата от резерва са разходвани за здравноосигурителни плащания в съответствие с нормативните изисквания.

Приетите със ЗБНЗОК за 2018 г. средства за предоставени трансфери на НАП по чл. 24, т. 6 от ЗЗО и към бюджетни организации, сключили договори за извършване на медицински услуги с НЗОК са в размер на 4 583 хил. лв.

През 2018 г. са отчетени 97 621 хил. лв., от които 4 583 хил. лв. - трансфери към НАП за такса за обслужване събирането на здравноосигурителни вноски. Трансферите са увеличени¹³³ с отчетените 93 038 хил. лв., изплатени по договори, сключени между разпоредители с бюджет и НЗОК (ведомствени болници).

Приетият бюджет на НЗОК за 2018 г. е с балансирано *бюджетно салдо*. В резултат на отчетените разходи и трансфери - всичко в размер на 3 937 127 хил. лв., спрямо отчетените приходи и трансфери - всичко в размер на 3 948 070 хил. лв. се формира положително бюджетно салдо за 2018 г. от 10 943 хил. лева.

В заключение Сметната палата изразява следното становище:

Изготвеният отчет за изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. съответства на структурата и показателите на ЗБНЗОК за 2018 г. Отчетените приходи, разходи и трансфери съответстват на нормативно определените в ЗЗО.

Изпълнението на бюджета на НЗОК за 2018 г. е отчетено в съответствие с показателите на ЗБНЗОК. Извършените през годината промени между елементите на разходите и трансферите в рамките на определения бюджет и увеличението на приходите и разходите от преизпълнението на здравноосигурителните приходи са в съответствие с нормативните изисквания.

¹³³ § 4 от ПЗР на ЗБНЗОК за 2018 г. и Указание на МФ ДР № 1 от 11.01.2018 г.

ПРОТОКОЛ № 32

от заседание на Сметната палата, проведено на 11.09.2019 г.

На заседанието присъстваха: Цветан Цветков, председател на Сметната палата, Горица Грънчарова-Кожарева и Тошко Тодоров, заместник-председатели на Сметната палата и членове проф. Георги Иванов и Емил Евлогиев.

Приети одитни доклади	Мотиви при гласуване „против“
<p>По т. 12: Одитен доклад № 0600100419 за извършен одит на отчета за изпълнението на бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2018 г. Начин на гласуване: Цветан Цветков, председател на СП – за Горица Грънчарова-Кожарева, зам.-председател на СП – за Тошко Тодоров, зам.-председател на СП – за Проф. Георги Иванов, член на СП – за Емил Евлогиев, член на СП – за Против – 0</p>	<p>.....</p>